

POSTAI ÉS HÍRKÖZLÉSI DOLGOZÓK lapja

XXXVI. ÉVFOLYAM * 4. SZÁM * 1991. ÁPRILIS * ÁRA: 3 FORINT

Aláírtuk a Posta új Kollektív Szerződését

Az előző számban beszámoltam a kollektív szerződés dolgozói vitáiról, és érintőlegesen említettem a legfontosabb változásokat is. Cikkemet azzal zártam, hogy szerencsés lett volna önálló szakszervezeti kiegészítőt közreadni a vita előtt. E hiányosság kiküszöbölése végett az országos titkári értekezlet előtt kiadtuk az ad hoc bi-

zottság által készített kiegészítőt. A március 27-i intézőbizottsági ülésen a kiegészítő több pontjában már megállapodás született, mely lényeges mértékben megkönnyítette az értekezlet munkáját. Természetesen maradtak nyitott kérdések, melyeket az értekezleten kellett eldönteni.

■ ha felmondás nélkül, közös megegyezéssel szűnik meg a munkaviszony (a munkahely megszűnése miatt), akkor — ha a dolgozó legalább 20 éves törzsgárdatag — végkielégítés jár a dolgozónak;

■ amennyiben 2 évnél kevesebb ideje van hátra a dolgozónak a nyugdíjkorhatár eléréséig (és 20 éves törzsgárdatagsága van), kérésére a korengedményes nyugdíjazást meg kell adni.

A korábbinál egységesebb szerkezetű lett a munka díjazásának a szabályozása is. Általános elvként érvényesült, hogy a készenléti jellegű idő esetén 50 százalékos díjazás, a munkáltató hibájából (vagy elháríthatatlan okból) származó várakozás esetén 80 százalékos díjazás illeti meg a dolgozót.

Az új kollektív szerződés általában is, de főleg a munka díjazásának kérdéseiben jelentős

mértékben növeli a függelék hatáskörét. Így például oda utalja a kézbesítójárások esetenkénti összevonásának, valamint az I–III. osztályú postahivatalokban történő helyettesítésért járó díjazásnak a szabályozását.

A titkárok egységes fellépésének köszönhetően az új kollektív szerződés is 40, 60 és 120 százalékos túlmunkapótlékot határoz meg. Tovább él a pénzkezelési, az összevont munkahelyi, valamint a gépjármű-vezetési pótlék. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy szakszervezetünk lemondott volna az e tevékenységeknek az alpbérben való elismeréséről. Mint azt a balatonszentgyörgyi szb. titkár hozzászólásában megjegyezte, egy új, korszerű postai bérrendszer — mely a pótlékolt tevékenységet is elismeri — lehetővé teszi majd a legtöbb bérpótlék megszüntetését.

Kompromisszumok, konszenzussal

Valamennyien izgatottan vártuk az értekezletet, hiszen a kollektív szerződés vitái során több olyan észrevétel merült fel, mely kisebb-nagyobb postás rétegek eltérő érdekeit mutatta. Alapszabályunk értelmében pedig csak konszenzussal lehet a kollektív szerződést elfogadni. Félelmünk azonban alaptalan volt.

A jelenlévő 204 képviselő — átérezve felelősségét — valamennyi döntését már az első alkalommal egyhangú szavazással hozta meg. Kellő teret tudtak adni a kisebbség érdekeinek; ők pedig nem gátolták a konszenzus létrejöttét. Bizonyosodott tehát, hogy nem a testület létszáma határozza meg azt, hogy konszenzusra tudnak-e jutni a tagok. A munkavállalók és a munkáltatók ér-

deke is az volt, hogy létrejöjjön a megegyezés, és megszülessen a posta új kollektív szerződése. Ebből a célból mindkét fél hajlandó volt kompromisszumokra. Így többek között a munkáltató elfogadta a szakszervezet érvelését, s így továbbra is fennmarad (a dolgozók jogos követelése alapján):

- a pénzkezelési pótlék és
- az összevont munkahelyi pótlék.

Szakszervezetünk elfogadta a csoportvezetői, tűzvédelmi és a Magasépítési Üzem munkahelyi pótlékának megszüntetését. Kompromisszumos mérték alakult ki a fizetési előleg éves keretének maximalálásában (0,8 százalék), valamint a pszdk-hoz nyújtott kedvezmény mértékében.

Változások a juttatásokban

E témakörben a legszembevetőbb a szerkezeti változás. A személyi jövedelemadó rendszerének változása, valamint a Magyar Posta Vállalat gazdasági helyzete miatt jelentős struktúraváltoztatásokra volt szükség. Az egységes ellátás végett a jövőben valamennyi — legalább 4 órában foglalkoztatott — főfoglalkozású dolgozó a mindenkori személyi jövedelemadó-mentes összeghatárnak megfelelő étkeztetési támogatásban részesül. (Ez jelenleg havi 800 forint).

A közönséggel közvetlen kapcsolatban állók kivételével függelék hatáskörbe került a munkaruha-ellátás szabályozása, hasonlóképpen függelékben kell meghatározni a segélyezésben részesíthetők (szociálisan rászoruló) körét, vala-

mint a segély mértékét és feltételrendszerét.

A szerkezeti változás a pszdk-hoz nyújtott kedvezmény összegét az átlagos igénybevétele szinten korlátozza. Ezzel lehetett elérni, hogy a jövőben telefonhoz jutó dolgozók is megkapják a kedvezményt. Ennek megfelelően a lakásállomással rendelkező postás dolgozók kedvezménye kiterjed:

- az előfizetési díj 75 százalékára (mely 20 impulzust is tartalmaz),
- havi 100 impulzus 75 százalékára,
- a táviratszolgáltatás 75 százalékára,
- új előfizetők esetén a belépési díj 50 százalékára.

Az új kollektív szerződés tartalmazza a vállalati üdültetés feltételeit, valamint a beutaltak által fizetendő térítési díjakat is.

*

Úgy érzem, hogy — a jelenlegi gazdasági körülményeket figyelembe véve — sikerült a dolgozók jogos követeléseit érvényre juttatni, és olyan kollektív szerződést kötni, mely a végrehajtás során is megfelel az igényeknek.

Az aláírással a munka nem zárult le, hiszen a középfokú postaszerveknek mielőbb el kell készíteniük saját függeléküket.

(konrát)

Új elemek megjelenése

A kollektív szerződés szabályozza az átszervezés technikai, technológiai váltás miatti munkahelymegszűnés esetén követendő eljárást. Ennek értelmében, ha ez a dolgozói rétegeket érint, a munkáltatónak megállapodást kell kötnie az illetékes érdekvédelmi szervezetekkel. A megállapodásnak tartalmaznia kell:

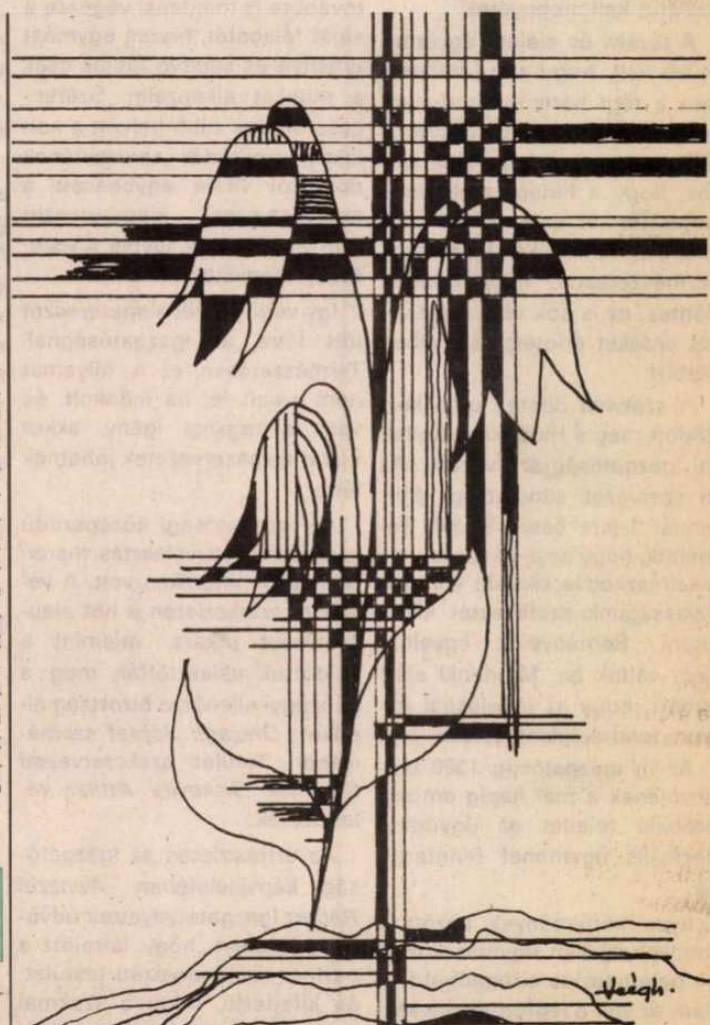
- a kollektívák tájékoztatási kötelezettségét és formáját;
- a felmondást megelőző kötelező intézkedéseket, melyekkel csökkenteni lehet az elbocsátásra kerülők számát (pl.: létszámstop, nyugdíjazás, átképzés);
- egy olyan ütemtervet, mely tartalmazza a dolgozók el-

helyezése céljából szükséges átképzés, illetve oktatás időütemezését, valamint az ebben résztvevők körét.

Természetesen adódhat helyzet, amikor mindezek ellenére sem tudja a posta tovább foglalkoztatni a dolgozókat. A ő védelmük érdekében kellett meghatározni, hogy

■ a legalább 20 éves törzsgárdatagsággal bíró dolgozónak csak rendkívül indokolt esetben lehet felmondani;

■ a munkaviszonyban eltöltött idő arányában járó felmondási idő 3 hónappal meghosszabbodik, és annak teljes idejére fel kell menteni a dolgozót a munka alól;

TAVASZODIK

KITEKINTÉS

Oszttrák, svéd szakszervezeti vezetők és olyan neves magyar személyiségek, mint például Bihari Mihály, Vitányi Iván referátumaival konferenciát rendeztek márciusban Budapesten „A szociáldemokrácia helyzete Európában” címmel.

Szakszervezet — és szociáldemokrácia? Egyémtől nem idegen fogalom Nyugat-Európában. Ott, ahol a szakszervezetek több mint 100 évvel ezelőtti megalakulásukkor a hatalommal vívott harcaikhoz társat igyekeztek keresni, olyan társat, mely támaszuk lehet a munkát adó, s a dolgozókat maximálisan kiszákmányolni akaró tőkésekkel szemben. Ezt a szociáldemokrata pártokban találták meg.

Ezek tények, még akkor is, ha a szociáldemokráciát országunk 1945. utáni történelmében olyan pocsék módon lejáratták, hogy ha valaki róluk hallott, itthoni levitézlett képviselőikkel azonosította őket, s még ma is undorral fordul el, demagógiát emleget.

Most, amikor országunk teljes mellszélességgel deklarálta, hogy a fejlett nyugati társadalmak gazdasági törekvéseit veszi célba, tapasztalataikat igyekszik felhasználni, nem árt azon elgondolkodni: ott hogyan és miképp alakultak ki a mai viszonyok.

Borzasztó mélyre kell ásni a történelemben, hogy a foglalkoztatottság kérdéseiről beszéljünk. Az, hogy már az ösközöségben volt olyan személy, kinek többje volt, mint másnak, egyértelmű. Az is biztos, hogy ezt erejével érte el, uralkodott és irányított. Feltehetően több esze is volt, mint a többieknek.

Egy óriási történelmi ugrás után elkövetkezett az ipari forradalom, a gőzgép, majd a villamosság feltalálása. Ettől kezdve elszabadult a „pokol”. Az a „pokol”, mely napjainkban életünk segítője. Az, amiért mostanában már annyit fizetünk és sokszor átkozzuk. Lakótelepi lakásunkban immár legszívesebben szabad tűzön főznénk a vasárnapi ebédet, folyóból mernénk a vizet (ha tiszta lenne).

A tőke társadalmában élőknek ezek várható, kiszámítható folyamatok voltak. Minket úgy ért, mint a tatárjárás.

Óriási késésben vagyunk.

A kelet-európai országok választásain a szociáldemokrata pártok súlyos vereséget szenvedtek. Szakértők szerint azért, mert a választók a szociáldemokráciát az itteni szocializmussal keverték össze. Márpedig az emberek döntő többsége úgy utálja a szocializmust, hogy ha azt hallja, „szoci...”, a demokratizmusra már nem is figyelnek.

A szakszervezetektől pedig már nem várnak semmit. Nem várnak, mert az elmúlt negyven év államilag irányított szakszervezetei legtöbbször látszatdolgozatokat adtak, mindent képviseltek, csak nem alapvető érdekeket. Hogy ezt a gyakorlatot eloszlasuk, iszonyú kemény munkára van szükség. Határozott — le merem írni — taposó munkára. Hiszek benne, hogy megcsináljuk.

Ha... ha a magyar szakszervezetek egymás asztalához ülnek, ha nem acsarkodnak egymással, ha belső vitáikat nem a nyilvánosság előtt folytatják, ha kifelé egységes álláspontot képviselnek, nincs az a kormány, munkaadó, mely lesöpörhetné őket.

Szociáldemokrácia Európában? Lehet. Ez is egy alternatíva. Meg az is, hogy szociáldemokráciával vagy anélkül erős, egymással egyetértő szakszervezetek legyenek Magyarországon.

— veégh —

Szerveződnek a hírlaposok

A régi közhelyet elfogadva, miszerint a postát tekinthetjük egy hadseregnek, nos, akkor nagy valószínűséggel ezen a hadseregen belül a könnyűlovasságot a hírlap, illetve a hírlaposok alkotják.

A mi könnyűlovasságunknak az elmúlt időszakban egyre ádázabb csatákban kellett vagy kellett volna helytállnia. Egy ideig mondogathattuk, hogy nem az ütközeteket, hanem a háborút kell megnyerni.

A tavalyi év elejére egyértelművé vált, hogy az új helyzetben a régi harcmóddorral nem lehet talpon maradni. Ősre izmosodott meg az az elhatározás, hogy a hírlap területén a terjesztést és az árusítást szerveztileg is szét kell választani. Természetesen, mint minden döntés, ez is sok vélt, vagy valós érdeket érintett és egyben sértett.

A szakmai döntés után kezdődött meg a Hírlapkereskedelmi Igazgatóság szervezése. Az új szervezet elméletileg 1991. január 1-jére össze is állt. Reméltük, hogy az új kihívásokhoz alkalmazkodva sikerült könnyűlovasságunk szerkezetét kialakítani. Reményeink egyelőre nem váltak be. Mindenki előtt ismert, hogy az indulásnál milyen gondok jelentkeztek.

Az új igazgatóság 1300 dolgozójának a mai napig embert próbáló feladat az úgymond normális ügymenet fenntartása.

Ilyen körülmények között a munkahelyeken egymás között — belátható és elfogadható — nem az volt a legfontosabb kérdés, hogy ki szakszervezeti tag vagy sem, különösen olyan helyeken — és volt jó néhány ilyen —, ahová mindenki más-honnan jött, és munka közben ismerték meg egymást.

Mindezek ellenére a január végi igazgatósági szintű munkágyűlésen vetődött fel először a szakszervezetek kérdése, illetve megszervezésének igénye. Az igazgatóság szervezeti

felépítésének megfelelően az új célravezetőnek, hogy a nagyobb gazdasági egységekben, regionális üzemekben, az igazgatósági törzsben stb. szerveződjenek az alapszervezetek.

Az alapszervezetek szervezésében, létrehozásában nagy segítséget jelentett a Hírlapterjesztők Szakmai Szövetségének a tevékenysége, egyben igazolva, hogy a szakszervezettel nem rivalizálni kell, hanem továbbra is mindenki végezze a saját feladatát, hiszen egymást erősítve és segítve tudják csak a munkát elképzelni. Szerencsés módon több helyütt a kollektív szerződés tervezetének dolgozói vitája egybeesett a szakszervezeti alapszervezet szerveződésével, illetve a vezetőség megválasztásával.

Így végül is hét alapszervezet jött létre az igazgatóságnál. Természetesen ez a folyamat nem zárult le, ha indokolt, és van rá tagsági igény, akkor újabb alapszervezetek jöhetnek létre.

Az igazgatósági középszintű szakszervezeti választás március huszonhatodikán volt. A választói értekezleten a hét alapszervezet titkára, valamint a köldötték választották meg a pénzügyi ellenőrző bizottság elnökét, Ország József személyében. Területi szakszervezeti titkárnak Siskovits Attilát választották.

Az értekezleten az igazgatóság képviselőjében Wenczel Róbert igazgatóhelyettes üdvözölte a tény, hogy létrejött a partner szakszervezeti testület, és kifejtette, hogy a szakmai vezetők korrekt együttműködésben érdekeltek.

Mundruczó Kornél, a Postai Dolgozók Szakszervezetének országos titkára szintén köszöntötte a testületet, a megválasztott tisztségviselőket, és jelentős tényként értékelte, hogy az igazgatóságon megteremtődtek az érdemi szakszervezeti munka feltételei.

A most következő rövid be-

szelgetésnél szerencsés helyzetben van a cikk szerzője — elnézést kérek a tisztelt olvasótól a személyes vonatkozásért, de ez is az igazsághoz tartozik —, mert a most megválasztott tszb-titkárt jó barátjának tudhatja.

— Attila, többeket meglepett a személyed, illetve az, hogy téged választottak területi titkárnak. Sokan amolyan modern Nasszredin Hodzsának, „csendháborítóknak” tartanak. A világnak, a szakszervezetnek, vagy neked kellett alapvetően megváltoznod, hogy ebben a helyzetben találjad magad?

— Először is a dolgozók bizalmából, és ezt nem frázisként gondolom, kerültem ebbe a helyzetbe. Másodszor, úgy gondolom, a világ is gyökeresen megváltozott, és ez a változás szerencsére a szakszervezeteket is megérintette, és természetesen én is változtam, bár remélem, nem oly módon, mint azt sokan gondolják.

Ami a csendháborító jelzöt illeti, úgy gondolom, sokszor jogos és indokolt volt azt az úgynevezett egységes, mindennel egyetértő csendet megtörni.

— Köztudott, hogy a szakmai szövetség egyik alapító tagja és aktív működtetője vagy. A szövetség működéséből milyen tapasztalatokat lehet átültetni, és egyáltalán kell-e átültetni a szakszervezeti munkába?

— Én komolyan hiszem, hogy most olyan érdekképviselői szervezeteket, így szakszervezetet is lehet létrehozni, illetve működtetni, amelyek valóban saját tagságuk érdekeit védik. A szakszervezeteknek minden eddig rájuk rakódott bürokratikus elemet el kell hagyniuk, és nem bolsevik frázisnak tartom azt, hogy egy szakszervezetnek elsősorban mozgalomnak, s ugyanakkor nyitottnak kell lennie. Ahhoz azonban, hogy ezt én személy szerint is elő tudjam segíteni, rendkívül sokat kell még tanulnom és tapasztalnom, és ehhez ezután is kérem a dolgozók és a tagság segítségét.

— A szakmai szövetség és személy szerint te is, makacsul hiszel abban, hogy a „hírlapot” lehet jól is csinálni.

— Tizenöt évig voltam hírlapíró, és azt hiszem, lelkem mélyén végérvényesen az is maradok. Az egész hírlaprendszert jóságfoka, működőképessége a hírlapírósnál mérhető le. Amikor reggel kinyit, és találkozik a vevővel, ki tudja-e elégiteni a vevő igényeit, vagy sem. Az, hogy a vevő kezébe a lap milyen úton kerül, az őt egyáltalán nem érdekli, az a mi dolgunk, és én azt szeretném, ha még sokáig a mi dolgunk lenne. Soha nem volt szándékomban a hírlapírók szerepét felnagyítani, misztifikálni, bár elfogultságot sosem tagadtam, de a leghatározottabb véleményem, hogy a munkafolyamat minden egyes eleme egyenrangúan fontos, és természetesen a legfontosabb az adott folyamatokban, munkafázisokban jelenlévő, cselekvő ember.

— Attila, sokan azt remélik, hogy miután szakszervezeti tisztségviselő lettél, harcosságot, keménységet, makacsságot puhulni fog, lekerékkített lesz. Mit üzensz nekik?

— Hogy mit üzenek? Ne reménykedjenek!

Meszlényi Ferenc

Információ első kézből

1991. március 25-én a HTI Alapszervezeti Titkárok Területi Tanácsa szakszervezeti fórumot rendezett az igazgatóság székházában. A megjelent titkárok, bizalmiak, s szakmai vezetőik részére Horváth Pál vezérigazgató változa az igazgatóság feladatkörének módosításával kapcsolatos elképzeléseket.

Külön is kitért az átszervezés indítékaira, alapelveire, a megvalósítás módjára, idejére, személyi kérdésekre. Hangsúlyozta, döntés előtt vannak, így a megjelent dolgozók észrevételeit figyelembe veszik az átszervezéskor. Ismertetője után az írásban megfogalmazott kérdésekre reagált. A fórum második

felében az időközben felmerült észrevételekre a Távközlési Vállalat részéről ifj. Frischmann Gábor és dr. Pásztor Tamás, míg igazgatósági részről Bertalan Sándor és Szegedi László válaszolt.

A vezetők nyílt, őszinte tájékoztatása, a megjelentek hozzáállása, aktivitása az utóbbi évek egyik legjobban sikerült rendezvényére emelte a fórumot.

— kerekess —

Új utakon Győr-Moson-Sopron megyében

— Azt hittük, hogy a mi megyénkben nem lesz akkora a között a segédmunkástól a diplomásig szinte minden társaság más területein. Csalódunkunk kellett, hiszen máris a vártnál sokkal többen vannak állás nélkül — mondta Stauder Ferencné, a

alapítvány, és a segélyezettek között a segédmunkástól a diplomásig szinte minden társadalmi csoport képviselteti magát. Az alapítvány segítségként fizetett már ki lakástörlesztési részletet, közüzemi és fűtesszámlát, lakbért, sőt volt olyan eset is, amikor a segélyezett egy egész hónapos ebéd-előfizetést kapott. A támogatást a szakszervezetek ágazati megyei képviselőitől kapható igénylőlapokon lehet kérni, és hogy egyre többen élnek az új lehetőséggel, azt a gyakorlat bizonyítja.

Mivel a kérelmek száma egyre nő, az alapítvány mindent megtesz, hogy tökéjét növelje. Jelenleg harminc nagyvállalatnak írtak a támogatás reményében, ebből két cég (a Magyaróvári Kötöttárugyár és a Győr-Sopron megyei Vízmű és Fürdő Vállalat) már kedvező választ adott. A tervek szerint újabb és újabb cégeket keresnek fel a kérelmekkel, és mivel a támogatásul küldött összeg nagysága csak az adományozótól függ, abban is reménykednek, hogy egyéni támogatók is csatlakoznak a nemes kezdeményezéshez. Az adományokat a Magyar Hitelbank Rt. Győri Igazgatóságánál vezetett MNB 330-97543-7272 számú számlára fizethetik be azok, akik ezzel is szeretnék segíteni a munkanélkülieken.

Stauder Ferencné azt is megtudtuk, hogy a segélyigénylésének nem feltétele az, hogy az igénylő valamelyik szakszervezet tagja legyen, a szakszervezeti tagok csak annyi előnyt élveznek, hogy segélyként készpénzt is kaphatnak. A segítségnyújtás legelterjedtebb módja ennek ellenére mégis az, hogy a szorult helyzetben lévő családoknak valamely adósságát, kifizetetlen számláját rendezi az alapítvány, lehetőség szerint elkerülve készpénz átadását.

Január eleje óta a legkülönbözőbb esetekben segített az

szakértői háttérrel. A probléma megoldására megyei szintű szakszervezeti összefogással sikerült elérni, hogy Győrben, a szakszervezetek házában 1991. január 15-től

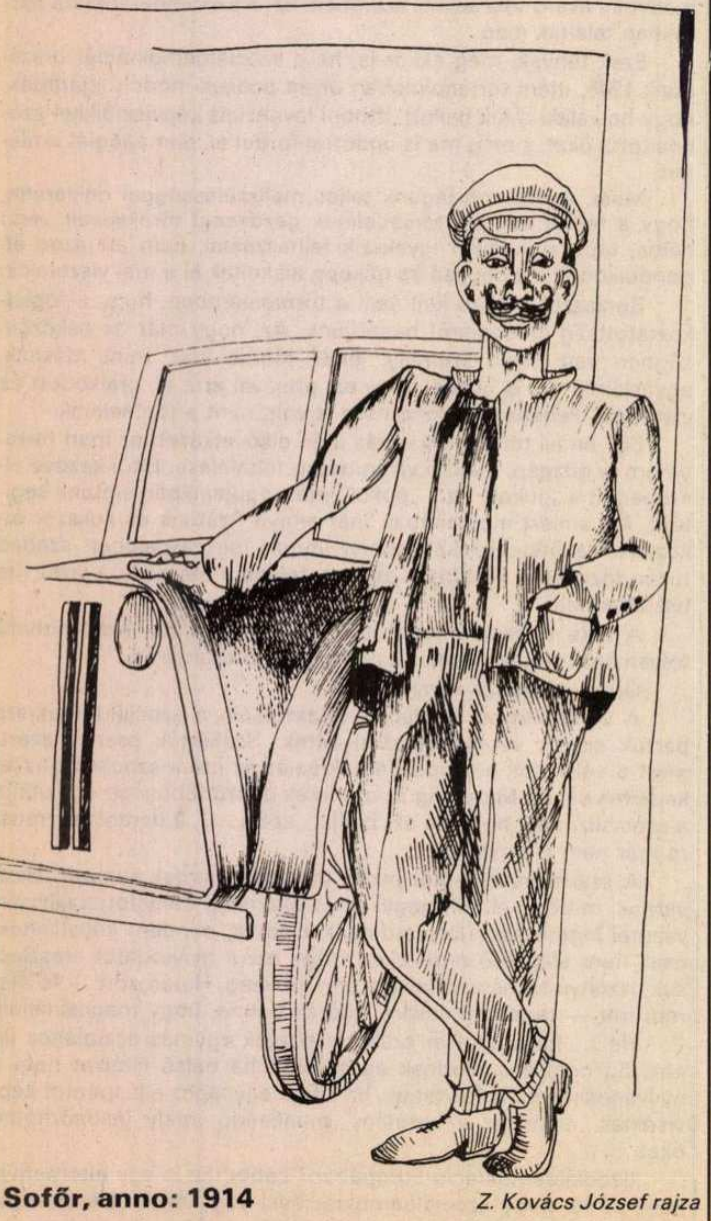
Jogtanácsosi Munkaközösség

működik, amely az MSZOSZ-nak a megyében működő ágazati, szakmai és megyei képviselőlete alapján ellátja az egyének, a megbízó szakszervezetek munkájához szükséges jogi, szakértői feladatokat, de nem helyettesíti az szb-k mellett jelenleg is működő jogsegélyszolgálatokat. A munkaközösség jelenleg három fő feladatkört lát el. A jogsegélyszolgálati tevékenység keretein belül felvilágosítást és tanácsokat ad a felmerülő ügyekben, segíti a beadványok, hivatalos iratok szerkesztését, valamint ellátja a jogi képviselőlet munkaügyi és a szociális ügyekben.

Az MSZOSZ-hoz tartozó alapszervezetek munkáját jogi szakértelemmel segíti különböző vállalati, területi szabályzatok jogi elbírálása, véleményezése során. A megyei képviselőlet, vagy szakmai megyei szövetségek megbízása alapján, jogi képviselőletet lát el munkaügyi kérdésekben. Az MSZOSZ megyei képviselőlete, ágazatok, szakmák érdekegyeztetéséhez biztosítja a szükséges szakértői, törvényességi háttérrel.

A jogtanácsosi munkaközösség létrehozásának egyik tagadhatatlan előnye, hogy a lehető legkisebb költségekkel sikerült megoldani a megye szakszervezeteinek jogi képviselőletét, de nem szabad megfeledkezni arról az előnyről sem, hogy a különböző ügyekben mindig a munkaközösségnek azon tagja jár el, aki a legjobban ismeri a szóban forgó területet.

Mészáros Gábor

Sofőr, anno: 1914

Z. Kovács József rajza

Szociális alapra
több mint 1 milliárd

Az elmúlt év 700 millió szociális és jóléti kiadásával szemben 1991-ben 1,1 milliárd forint szociális alap áll a postás dolgozók rendelkezésére. Jelentős emelkedést könyvelhetnénk el, ha a pénz értékmérője és az infláció bizton kiszámítható lenne. Ami biztos: történjen bármi, a szociális és jóléti juttatások mértéke, értéke nem fog visszaesni, s manapság ez már komoly eredménynek számít. Mindezt *Németh Istvánétól*, a szakszervezet szociálpolitikai szakértőjétől tudom.

— *Nem ismerem az egész országra kiterjedő gyakorlatot, de vidéken járva és kérdezve több helyen hallottam, hogy a szociális juttatások elosztását az adott vállalat vállalta magára.*

— A Magyar Posta Vállalat területén a szociális kérdésekkel a szakszervezet törődése alapvetően abból indul ki, hogy az egységes posta szétválását követően minden egyes vállalatnál elért szociális vívmányokat próbáljuk megőrizni, és a dolgozóknak reálértéken biztosítani. Ebben az inflációs világban ez nem kis feladat.

— A dolgozók szociális el látását részben az éves szociálpolitikai terv, de lényegében a kollektív szerződés szabályozza. Természetesen a kollektív szerződésben a szakszervezetnek egyetértési joga van. Újszerűsége az, hogy amit eddig nem szabályozott a ksz, azt is igyekeztünk a szerződésbe bevonni, hogy ezzel is bővüljön jogkörünk. Tehát ezek a dolgok ne csúszszanak át a vállalat hatáskörébe.

— *Kérem, mondjon egy példát!*

— Így került be most újonnan például az üdültetés szabályozása, az azért fizetendő térítési díj, mely a beutaltakat terhel, s ezt nem lehet változtatgatni a szakszervezet egyetértése nélkül. Ez egy rögzített összeg. Módosítani csak évente lehet, az infláció mértékétől függően. Új a segélyezés köre is. Ebben viszont nagyobb szabadságot adtunk a postaszerveknek, mert úgy éreztük, a helyi sajátosságokat ők tudják jobban. A ksz április 1-jei hatályba lépésekor nem zárult le a munka, mert most záros határidőn belül a törvény szabályozása értelmében meg kell csinálni a szerződés függelékeit. Most minden olyan kérdést szabályozni kell, amelyeket a szociális kérdésekben is a ksz a függelékbe utal.

— Most visszatérnék arra a kérdésre, ki osztja el ezeket a juttatásokat. Kinek, milyen beleszólási joga van. Az üdülőjegyek személyre szóló odaítélésében az érdekképviseltek által létrehozott bizottság dönt. A postaszervek rendelkezésére álló, beutalójegy-keret szervek közötti elosztása létszámarányosan történik. A személyre szóló odaítélés egyértelműen érdekképviselési feladat. Nem éri sérelem a kishivatalokat sem, mert a beutalójegy elosztása a körzeti szb-hez kerül, az érték kezelése — ideiglenesen, próbaképpen — pedig a körzeti postahivatalokhoz. Így az együttműködés a szakma és a szakszervezet

között erős és szabályozott. Határozottan állítom, ez az új rendszer nem csorbítja a szakszervezet jogait. Annak ellenére nem, hogy érdekképviselést nem csak a szakszervezet lát el, hiszen ahol más érdekképviselő is működik, mint a munkástanács vagy a ligához tartozó szakszervezet, ott kötelesek vagyunk együttműködni mindegyikkel, aki az illető hivataltalanban tevékenykedik. A bizottságok felállítására közös feladat.

— *Ön részt vett ezeken a tárgyalásokon. Kemény csaták folytak, vagy megvolt a kompromisszumokra való hajlam a szakmai vezetésben, az egymás érveinek józan megítélésében?*

— Ezekre a tárgyalásokra nem lehet azt mondani, hogy „fáklyásmenet” volt, egy biztos, minden egyes tárgyalásnál csak kompromisszumra való készséggel lehet leülni, mind a szakma, mind a mi részünkről. Mindannyian tudjuk, meddig mehetünk el. A szakma a miálunk közvetített jogos igényeket elismerte. Sajnos, tudomásul kell venni, hogy a gazdasági lehetőségek a postánál is korlátozottak.

— *Ezen túl én azt is tapasztaltam, a helyi szakmai vezetőség igyekszik kevesebbet adni, mint eddig.*

— Kétségtelen, vannak visszalépések. Hadd említsek egyet. A táviróra, távbeszélőre szóló postai díjkedvezményekre gondolkodok például, ahol egy átlagos igénybevételre korlátozták be a kedvezmény felső határát.

— *Sok dolgozónak a múltban a szakszervezet az éves üdülést jelentette, ha kapott, élte a szervezetet, ha nem, szidta mint a bokrot. Hogyan állunk most ezzel a szemlélettel?*

— Megnyugtatóan elmondhatom, az országos elosztást már elvégeztük. Új jogi helyzet állt viszont elő, hiszen ismeretes az új jövedelemadó-törvény módosítása, ami kimondta azt, hogy a belvárosi üdültetés 50 százalékában a vállalat adómentesen támogatja dolgozóit. A másik 50 százalék — levonva a dolgozó által fizetett térítési díjat — személyi jövedelemadó-alapot képez. Ennek kezelését a szakma magára vállalta, ettől a dolgozó nem válik adózóvá. Erre egy rendszert kellett kidolgozni, melynek az a lényege, hogy a dolgozó részére nyújtott vállalati üdültetés adójával a vállalat számol el az adóhatóságnak.

— *E szerint ez egy újabb segítség tagjainknak, s elmondható: üdülésükben egy csöppet sem csökkent a szakszervezet presztízse.*

— Nem csökkent, de nagyon szomorúak lennénk, ha a dolgozók csak az üdülésből itélnék meg a szakszervezetet, s nem látnák a kollektív szerződéssel kapcsolatos munkánkat, s eredményeinket. Nem értékelnék azt a harcot, melyet a dolgozó élet- és munkakörülményeinek, a munkahelyi biztonságért, bérért, jövedelemért vívtunk. Tehát összességében nem látnák tevékenységünk lényegét.

(veégh)

Svédországban jártam
I.

A mai magyar szakszervezeti struktúrát reprezentáló 28 fős csapat tagjaként volt alkalmam részt venni egy kéthetes svéd szakszervezeti kurzuson, melynek tapasztalatait szeretném ezúton is megosztani tisztelendőivel, valamint kedves olvasóinkkal.

A tanfolyamot a két nagy svéd szakszervezet, az LO és a TCO szervezte. Helyszíne az LO-skolan Runö volt, amely egy szép természeti környezetben épült szakszervezeti oktatási centrum, Stockholmtól 30 kilométerre. Napi 8-12 órában volt itt alkalmunk ismerkedni a svéd társadalom és a szakszervezeti élet legfontosabb kérdéseivel, jól felkészült előadók, két kitűnő tanfolyamvezető, Kerstin Ramdén (TCO) és Bror-Eric Johansson (LO), valamint egy ugyancsak kitűnő szinkrontolmács, Kelemen Géza segítségével. Az iskola mind a tanulás-

hoz, mind a szabadidő eltöltéséhez szinte teljes komfortot adott. A kéthetes kurzus talán egyetlen negatívuma az volt, hogy magából Svédországból keveset láttunk.

A tanfolyam célját három fő kérdéskörben jelölték meg vendéglátóink:

— megismerni Svédországot és a svéd szakszervezeteket,

— a svéd—magyar szakszervezeti kapcsolatok elmélyítése,

— látogatások szakmai, szakszervezeti partnerterületeken.

A kurzuson igen széles körű ismeretanyaghoz jutottunk, ezért elsősorban azon témakörök ismertetését tartom célszerűnek, amelyeket mélységükben is jobban megismerhetünk, és amelyek közreadása az információn túl mindennapi munkánkban is segítséget adhat.

A szakszervezetek helye, szerepe, felépítése

Bevezetésül néhány adat, amely összehasonlítási alapul szolgálhat. Svédország 45-ször nagyobb területen fekszik, mint hazánk. Lakosainak száma viszont kevesebb, 8,4 millió. Évente mintegy 40 ezer a bevándorlók száma. Az ország 23 „megyére” tagolódik, és mindössze 300 települése van. A foglalkoztatottak száma 4,7 millió. Megoszlásuk: agrárágazat 200 ezer, ipar 1 millió, szolgáltatás 3,5 millió. (Az utóbbi megoszlása 2 millió magán, 1,5 millió állami.)

A szakszervezeti tagság megoszlása: LO 2,3 millió tag, TCO 1,3 millió és SACO 0,3 millió. A szervezethez a foglalkoztatottak számához viszonyítva tehát magas, az LO-nál megközelíti a 90 százalékot.

A szerveződés tekintetében számos eltérés van a hagyományos magyar (egy munkahely — egy szakszervezet) gyakorlattól. Az LO a „munkásság” szakszervezete, a TCO alkalmi, tisztviselői szakszervezet, a SACO pedig az „akadémikusok”, az értelmiségi elit szakszervezete. Egy-egy munkahelyen tehát különböző szakszer-

vezeti tömörüléshez tartozókkal is találkozhatunk.

Az LO a legnagyobb hagyományú és a legnagyobb tagsgú szakszervezet, amely a gazdaság teljes területéről — ipar, kereskedelem, szolgáltatás — elsősorban a fizikai dolgozókat tömöríti magában. Történelmi múltját tekintve a mai LO az 1898-ban létrejött ipari szakszervezetek országos szövetségén alapszik. Jórészt szakmai tagozódású, 24 szakmai, ágazati szakszervezet szövetsége. További tagozódása területi elven történik, megyei (tartományi), helyi (városi, községi) szinteken organizálja a tagszakszervezeteket.

Az LO-hoz tartozó postai és távközlési dolgozók szakmai, ágazati szempontból az Állami Alkalmazottak Szakszervezetéhez tartoznak, amelyen belül országos szinten külön postai és távközlési szekció működik. (Zárójelben megjegyzem, hogy a náluk tett látogatás során, sajnos, nem kaptam egyértelmű választ arra, hogy a mindkét területet érintően beindulni látszó privatizációs folyamatokat hogyan kívánják, vagy tud-

A runöi szakszervezeti iskola

ják a tagság megtartása szempontjából kezelni!)

A TCO jelenlegi formájában 1944-ben jött létre az állami, illetve a magánszférában korábban elkülönülten szervezkedő tisztviselők szakszervezeteinek egyesülésével. Létrejöttüket saját bevallásuk szerint az LO segítette, első főtíkáruk is LO-s tisztségviselő volt korábban. A szövetséghez 20 autonóm tagszervezet tartozik. Az állami és magánalkalmazotti arány ma 50-50 százalék a szövetségen belül. Szervezettségük nem éri el az LO-ét, 80-85 százalékos, fejlődő tendenciával.

A szakszervezeteknek a svéd társadalomban elfoglalt helyét, szerepét illetően két fő vezérfonalat lehet kitapintani. Az LO és a mindössze egy terminus megszakítással négy évtizede hatalmon lévő Szociáldemokrata Párt között szoros kapcsolat van. Együttműködésüket alapvetően a célazonosság határozza meg, ahogy ők fogalmaztak: „kéz a kézben a szociáldemokráciával, de autonómiával!” Az LO ebből következően nagy társadalmi befolyású szakszervezet.

A TCO állam- és pártsemlegesnek tekintett szakszervezet, viszont nagy tekintélye van az állam és a munkáltatók előtt az egyeztetési folyamatokban.

A két szakszervezet között kölcsönösségi alapon jó az együttműködés, szerepük meghatározó a svéd társadalomban, és ez nagy jelentőségű a szakszervezetek konfliktusviselő képességében. A szakszerve-

zeteknek a svéd társadalomban betöltött szerepét erősíti, hogy működésüket törvényi háttér sokoldalúan garantálja. Ezekből néhányat itt felsorolok némi okulásul a hazai gyakorlat szempontjából:

- a svéd alkotmány (rögzíti a szakszervezetek alapítási jogát),
- az egyesülési törvény,
- a közös döntés jogának törvénye (talán a legfontosabb szakszervezeti biblia),
- a bizalmirol szóló törvény,
- az alkalmazási biztonság törvénye,
- bérbiztonságról a ki-egyenlítés törvénye,
- pihenőszabadságra vonatkozó törvény,
- tanulmányi szabadsággalra vonatkozó törvény,
- munkahelyi egyenjogúságról szóló törvény.

A törvények alkalmazása szempontjából is meghatározó szerepük van a szakszervezeteknek:

- a törvények betartása, betartatása a szakszervezetek feladata, joga;
- a szakszervezeteknek vitás esetekben értelmezési elősőbbőségük van.

Az objektivebb megítélés céljából a fentiekhez zárógondolatként hozzá kell tenni, hogy a jelenlegi kifinomult állapot a törvényeket illetően 1970 óta folyamatosan, és nem egyik napról a másikra alakult ki. Hosszú és fáradságos szakszervezeti munka eredménye.

Mészáros József

(Folytatjuk)

Apu, mi van a zsebben?

az „egy mindenkiért, mindenki egyért” jelszó vagy a dialektikus materializmus alapelve az érdektömegről, aminek a lényege az volt, hogy az egyéni érdek a piramis legalsó szintjén van. Mindehhez hozzátehetem az — egyébként egyetemes érdekeket és értékeket is tartalmazó — akkor szocialista „át-kölcösök!”, de a színművek világából is idézve, azt is mondhatnám: Anyám! Én nem ilyen lovat akartam!

Aztán változtak az idők és változott az erkölcs. „O tempora, o mores!” jajdultak fel latin őseink, mondván, „Ő, idők, ő, erkölcsök!”. De a színművek világából is idézve, azt is mondhatnám: Anyám! Én nem ilyen lovat akartam!

De lassan a testtel. Nem kell mindjárt a végletekig elmenni. Most még ott tartunk, hogy ismét a marxista tanokat igazolta az élet. Bármilyen furcsa is, de ma vált kézzelfoghatóvá, hogy

minden cselekedetünk érdekorientált, és az érdek az, ami az igényeink kielégítéséhez hozzásegít, arra motivál.

Az, hogy közben rendszerváltás történt, e szempontból mit sem tesz. Sőt az, hogy ideológiailag, gazdaságilag a visszarendeződés korát éljük, csak erősíti Marx megállapítását.

Csakhogy sem ő, sem mi nem így gondoltuk.

Hogy mit nem gondoltunk? Nos azt, hogy a „mi van a zsebben” gyermeki fordulat kemény valósággá válik.

Azt, hogy a szigorú atyai szem kancsal volt, amikor az anyagiasság rút bűnét felröptte a gyermeknek. Hiszen, ha ma nem anyagiassal való, az éhenhal. Ha minden cselekedetében nem egyéni érdekei vezérlik, elhull a konkurenciaharcban. Ha az együtt, egymásért jelszót nem felejtje el, és nem váltja fel a „taposd el” elvvel, akkor őt taposák el.

Mit tehet ma egy szülő a gerjesztett infláció, a korábbi erkölcsi, emberi és gazdasági értékek devalválódása közepet? Képletesen szólva kifordítom, befordítom a zsebeimet, amit találok összeadom, aztán osztok-szorok, kalkulálok, hogy miből mire futja. Megsaccolom a várható bevételeimet, és a nem várt esetekre megpróbálok valamit „bespájzolni”.

Az alapkérdés azonban nem változott. A fiatalok pályakezdése, egzisztenciális alapjuk megteremtése továbbra is szülői segítséget igényel.

Apu, mi van a zsebben?

A gyerek 21 éves, és nem csokit, lufit, rágót keres. Lakást, ellátást, kocsit szeretne — mindazt, ami nagy-nagy családi összefogással, plusz a saját erejével megteremthető.

És, ha az izzadságot letörölve „talál a zsebben” egy szakszervezeti beutalót elő- vagy utóidényre — nos, ha ki tudja fizetni, akkor az már a kánaán!

Valóban ezt akartuk?

Hunyor Zsolt

HOL ÉLÜNK?!

Gazdag húsvéti ajándékot kaptak a Magyar Távközlési Vállalat dolgozói, egy szép oktatási központot. Pardon, az igemódot helyesbíteni kell: kaptak volna, ha a „nyuszi” meg nem gondolja magát. Történt ugyanis egy-két furcsa dolog, ott az Üllői úton, ami meghiúsította a március végi műszaki átadást.

Krimibe illő a történet. Pedig másfél évvel ezelőtt, amikor megkötötték a szerződés a KIPSZER-rel, nagyon békésen kezdődött minden. Gyors munkát vállalva 1990. október 15-re ígérték az építés befejezését. Közben azonban határidő-módosítást kértek, december 31-ét, majd ismét egy másik dátumot, március 31-ét. (Persze az MTV kötbérez.) Az utóbbi határidő nem azért hiúsult meg, mert húsvét vasárnapra esett, hanem mert a műszaki átadás helyett bontás kezdődött. Nem szakmai kifogások miatt, ugyanis

az MTV beruházási főosztályának építésmérnöke, Kiss Antalné szerint az épület minden szempontból a kívánt minőségben készült el. Hanem váratlanul kitört a „háború” a fővállalkozó KIPSZER és alvállalkozó kisiparosai között. Merthogy a két alvállalkozó szerint járandóságukat a KIPSZER nem fizette ki. 12, illetve 4,5 millió forintból van szó. A fővállalkozó vezérigazgatója azt nyilatkozta, hogy nincs tartozásuk; amit nem fizettek ki, azt jogosan tartották vissza. Amíg ők egymással nem tudtak szót érteni, az épület elkezdett fogyni. Az alvállalkozó, Oszvald Lajos ugyanis úgy döntött, ha nem kapja meg követelését, lebontja az addig építetteket.

A műszaki átvételre megjelent bizottság „szorgos” munkába cseppent: leszerelték a radiátorokat, a tetőről lebontották a cserepet, és a külső díszteglaburkolat is kezdett eltűnni.

Ez lenne a követelések behajtásának célszerű módja? Szétverni, amit gondos munkával megépítettek? Értékes munkát így lehet megsemmisíteni? Ezt úgy hívják, hogy vandalizmus. Ez akkor is igaz, ha a KIPSZER saját dolgozói húsvét után elkezdtek az „újjaépítést” a vadonatúj épületen. Azt még nem tudni, mikor kerül végre a Távközlési Vállalat tulajdonába.

— hidi —

*

A történetnek ezzel még nincs vége. Az illetékesek feljelentést tettek a X. Kerületi Rendőrkapitányságon Oszvald Lajos ellen. Azon a kapitányságon, amelyről, amikor az érthetetlen bontás elkezdődött, segítséget kértek, s válaszuk a következő volt:

„Mindössze hat járőrökcsink van, az ügyel nem foglalkozunk.”

— v. á. —

Gazdag program

Örömmel értesítem a t. szerkesztőjét, hogy a szakszervezeti postás nyugdíjasklubban a közelmúltban a vezetőség beszámolt a 70 fős tagságnak az elmúlt évi munkáról, és tájékoztatta a résztvevőket az idei tervekről. Ebben az évben igen gazdag programmal várjuk tagjainkat. Többek között Hajós-Kalocsa-Dávod buszkirándulást szervezünk, pinceklubnapot tartunk, orvosi előadásokat hallgatunk, köszöntjük a 80. születésnapjukat ünneplő tagjainkat.

Munkánk ugyan nem különösebben látványos, mindaz azonban, amit tiszta postás-szívet teszünk, tagságunk körében osztatlan sikert arat. Üdvözléssel:

Horváth Mihály
Szekszárd

A legmostohább körülmények között dolgoznak

Szelmájuk megszallottjai

Az Országos Mikrohullámú Központ szakgárdájának „látható” emberei a helyszíni közvetítő csoport tagjai. Tizennyolcan vannak. Dobozkocsijaikkal járják az országot, a tévézők nekik köszönhetik, hogy a fontos vidéki sportmúsorokat és egyéb rendezvényeket élőben láthatják a képernyőn.

Nem a toronyban van a munkahelyük, hanem a hozzáragasztott földszintes épületben, hogy közel legyenek a kocsikhoz, illetve a garázshoz. Munkatermük hatalmas, úgyszintén az az asztal, ahol a műszerek vannak, amelyen a javításokat végzik.

A kapuban Molnár Viktor, a csoport vezetője várt, majd csatlakoztak munkatársai is: Takács János (1970), Kertész József (1970), Kozó Tibor (1986) és Ihász Tibor (1987). A zárójelben levő dátumok belépésük idejét jelzik. A Kukcnek becézett helyes szöke fiú, Ihász Tibi tavaly szerelt le a katonaságtól.

Láncaltapas segített a hóban

Még mindig a telet, február 10-ét emlegetik. Kazincbarcikáról kellett közvetíteniük egy röplabdamerkőzést. A kétórás műsorért odament négy közvetítő, a Mercedes mobiltorony és három Barkas tizenhárom dolgozóval. Négy állomást telepítettek, ebből a második a helyi átjátszóadó volt, ahova másfél kilométeres földút vezet. Akkor volt a hó, hogy a helyzetük teljesen reménytelenné látszott. Szerencséjükre segített a honvédség három teherautóval és a Vízművek egy láncaltapas traktorral a közvetítőket felvonatásában. Az a telepítési munka, ami normális körülmények között egy óra, most nyolc órát vett igénybe.

A következő hétvégén három helyszíni volt, Nagykőrös, Erd és Debrecen. Szükség esetén vajon kapnak-e megfelelő segítséget? Mert a televízió korábbi nimbusza, amikor még tárt karokkal fogadták a közvetítőket, rég megszűnt. Olyannyira, hogy gyakran a megértés is hiányzik. Szegeden például a járdára kellett állniuk a kocsival, de mivel erre nem volt engedélyük, a rendőr megbüntette őket.

Az engedély téma „vörös posztó”. Minden közvetítés alkalmával kismillió engedély megszerzéséről kell gondoskodniuk. Elmondják, maguknak csinálták a bajt, merthogy a vállalatnak spóroljanak, vállalták ezt a feladatot is.

Az is erősen hangsúlyos! Sorolják, hogy egy mikrohullámú szakemberre mi minden vár egy-egy úton. Először is intézkedő- és tárgyalóképességre van szükségük, hogy a helyszínen minden feltételt megteremtsenek. Megegyik például, hogy a püspök úrtól kell engedélyt kérni egy állomástelepítésre, valamilyen egyházi épületen. Második feladatuk a segédmunkási teendők ellátása. Ezután vedlenek át műszakivá, és felelősséggel végzik a műsorközvetítést. Amikor ez befejeződik, ismét segédmunkássá lesznek, és lebontják a közvetítőláncot. Végül sofőrré válnak, mert a legtermészetesebb, hogy külön gépkocsivezetőjük nincs. Hajnalban kelnek és gyakran éjjelre érnek haza, tehát igencsak ésszerű kell lenniük, hogy a fáradtság következménye ne legyen karambol. És megegyik, hogy arra érkeznek haza, reggel egy újabb vidéki út várja a triót. (Egy kocsinak háromtagú a személyzete, köztük van a kocsiparancsnok, aki mindenért felelős.)

Végül sofőrré válnak... — írtam. Ez a végül azonban csak a vidéki utakra vonatkozik, ugyanis itthon új szerep vár rájuk, szervizelés, tmk-munka. Maguk gondoskodnak arról, hogy a legközelebbi útra is minden rendben legyen. Mert azt egyszerűen elképzelhetetlennek tartják, hogy miattuk egy közvetítés elmaradjon.

Váltsunk témát. Milyenek a technikai feltételek a csoportban? A hat darab AVIA típusú közvetítőkocsik már nyolcéves, tehát ideje felújításukról gondoskodni. A múlt év végén vettek négy IVECO — Fiat-gyártmány — teherautó-alvázatot rajta fülkével. A felépítményt, tervezi és készíti a 20-as számú Volán, természetesen az ő instrukcióik alapján. Egy felépítmény ára körülbelül 1,5 millió forint. Ebben benne van a klíma- és fűtőberendezés is. Nemrégiben kapták meg az árajánlatot. Várhatóan április végére készül el az első kocsi, majd folyamatosan a többi. A Volán Vállalat mint fővállalkozó, sajnos, ki van szolgáltatva az alvállalkozók szállításiának. A kocsikba vásárolni kell kontrasztet pultokat, amelyekbe a műszereket beépítik. Ez utóbbi munka valószínűleg a csoport szakembereire vár, mert a pénzüke állandó jellegű, tehát amin tudnak, takarékoskodnak. A hang- és képtovábbító mikrohullámú berendezéseket a régi kocsikból veszik át, de lesznek új berendezések is. A szerelés nem lesz egyszerű, mert például egy kocsiba körülbelül 200 méter kábelt kell behúzni. Egy komplett kocsi mostani értéke mintegy ötmillió forint.

Új IVECO közvetítőkocsik

Már esett szó a Mercedes mobiltoronyról, amit tavaly vettek, 25 millió forintért. A torony autóra szerelt, tehát önjáró, és 40 méter magasra húzható. Felállításához 10 x 10 méteres terület szükséges. Használata

nagymértékben javítja a képminőségét.

Régi kérésük teljesül végre, a garázsban egy aknát csinálnak, hogy apró hibákkal ne kelljen a közvetítőkocsikat a szervizbe vinni. Ezzel is a vállalatnak spórolnak.

Ismét munkájukhoz kanyarodunk. Mondják, hogy vannak egyszerű és komplikált helyszínek. Van, ahol csak két állomást telepítenek, de van, ahol 4-5 állomásos láncot építenek. Két-két állomásnak egymást mindig „látnia” kell. Ezért a terület legmagasabb pontjait kell megkeresniük. Leggyakoribbak a toronyházak. A korlát nélküli lapos tetőkön szerelni, főleg télen, bizony nem veszélytelen.

Nincs arányban a munka és a bér

Pár évvel ezelőtt a Magyar Televízió félórás filmet készített a csoport munkájáról, többször elkísérték őket vidéki útjaikra. Nem gondolták volna — mondták —, hogy milyen kevesen végzik ezt a sokrétű, nehéz munkát, ilyen mostoha körülmények között. Hát igen, tudomásuk van arról, hogy a televízió a budapesti helyszíni közvetítésekhez nagy létszámú gárda van, és a mikrohullámú szakemberek csak a közvetítést végzik, amihez a feltételeket a kisegítő személyzet teremti meg. És a fővárosban a körülmények is jobbak.

Nekik egy napjuk úgy kezdődik, hogy a hajnali indulás miatt gyakran a reggelizésre sem jut idő, és a helyszínen előfordul, hogy nem tudnak elmenni ebédelni. Vannak városok, ahol az éttermek este korán bezárnak, arra pedig nincs pénzük, hogy a szálloda éttermébe térjenek be. Azzal is a vállalatnak spórolnak, hogy ha bármilyen későn végeznek, hazaindulnak, nem vesznek igénybe szállodát.

Helyszíni közvetítések hétvégén vannak. Szombatra és vasárnapra a pótlék bruttó 110 forint. Ebből tessék levonni a 40 százalékot, marad 66 forintjuk, amiből gazdálkodhatnak.

Külön mércét kellene alkalmazni azokra, akik majdnem minden hétvégéjüket vidéki munkán töltik. Távol a családtól. Nem szabadna visszaélni azzal, hogy ezek az emberek megszállottan szeretik a szakmájukat, és a közvetítések sikerét végett nem ismernek lehetlent, mindent vállalnak, megcsinálnak. De ez a bérükben nem jelentkezik. A legrégebbi és legjobban kereső dolgozók havi bruttója 15 ezer forint.

Egyszer a fogathajtó világ-bajnokságon a nyugatnémetek megkérdezték tőlük, mennyit keresnek havonta.

— Saccoljanak! — mondták. Négyezer márkára gondoltak...

Bánhidi Éva

Fényképezőgép postáskézben

Szabó Miklós: Ritmus. (Az itt közölt kép része annak a sorozatnak, amellyel a szerző színes-dia-pályázaton kollektívdíjat nyert)

A háromdiplomás környezetvédő

Mint egy szorgalmas, precíz diák, úgy készült fel beszélgetésünkre Szemes Béla, a Magyar Távközlési Vállalat főenergetikusa. Több lapot megtöltöttek feljegyzései, hogy ne felejtődjenek ki az általa fontosnak tartott dolgok. Nem véletlenül választott műszaki pályát.

Első diplomáját a Műszaki Egyetemen szerezte. Villamosmérnök. A Magyar Posta-hoz 1975-ben került. A Budapesti Postaigazgatóságnál kezdett dolgozni. Négy évvel később helyezték át a vezérgazgatóságra, energetikus munkakörbe. Az akkori főnökség úgy vélte, hogy az energiagazdálkodás — ha már gazdálkodásról van szó — tartozzék a tervgazdasági szakosztályhoz. Itt megszerezte második, energetikai szakmérnöki diplomáját.

Egy átszervezés alkalmával a közgazdasági szakosztályhoz „csatolták”. Az új környezetben azt is meg kellett — volna! — szoknia, hogy gyakran intették le kollégái: te ehhez nem értesz! Önérzetét nagyon bántotta ez a lekezelés. Nem sokáig, mert egy gyors elhatározással

beiratkozott a közgazdasági egyetemre, és megszerezte harmadik diplomáját, mérnök-közgazdász lett.

Lassan másfél évtizede, hogy a postából kiválva létrejött a Magyar Távközlési Vállalat. Azóta ismét egy új gárdának, a beruházási főosztálynak a tagja. Itt — a múlt év közepén — még egy fontos feladatot kapott, irányítania kell a vállalat környezetvédelmi munkáját. Szerencsére ez nem kívánt újabb diplomát — mert lassacskán már deresedik a haja —, de jól kell ismernie az 1976-os törvényt és a rendeletet, mely hosszan sorolja a vállalati előírásokat, köteleességeket. Mindezzel teljes az elvi egyetértés, azzal azonban már nem, hogy a rendelet csak a feladatokat határozza meg, a végrehajtás feltételeiről nem intézkedik. Túlságosan a környezetet szennyező anyagokat gyártó vállalatokra szabták a rendeletet, márpedig a felhasználóknál egészen mások a körülmények.

Szemes Béla alig egy esztendeje hivatásos környezetvédő,

de — mivel elsősorban erre a munkára voltunk kíváncsiak — „készült” a régebbi múltból is. Legfontosabb feladat a levegő szennyezésének csökkentése volt. Ezt a széntüzelés fokozatos megszüntetésével tudták elérni. A nyolcvanas évek első felében százharminc millió forintot áldoztak erre a postánál. Csak néhány kis településen maradt meg a hagyományos szénfűtés.

A távbeszélőüzemek speciális „zajongói” az úgynevezett szükség-áramfejlesztők, melyeket feszültséghiány esetén használnak. Helyiségeik felát zajelnyelő anyaggal borították be, hogy kímélik az ott dolgozókat. A gyártótól pedig már megkövetelik, hogy zajcsökkentő rendszer legyen a gépeken, a környékbeli lakók nyugalma érdekében.

A környezetvédelem másik nagy kategóriája — ettől lesz igazán lúdbőrös az ember háta — a veszélyes hulladékok témája. Jobb félni, mint megijedni alapon született ez az elnevezés. A mi szakemberünk azonban úgy véli, hogy különleges kezelést igénylő hulladékról van szó, melyek akkor válhatnak veszélyessé, környezet-szennyezővé, ha megszegik a kezelési előírásokat.

A Távközlési Vállalatnál az ilyen hulladékok okozzák a legtöbb gondot. Az egytelephelyes gyárakban könnyű megszervezni a tárolási rendet, a megsemmisítést. De egy országos hálózatú, sok telephelyes vállalatnak ez rengeteg gondot és bosszúságot okoz. Az ilyen hulladékok tárolásának feltételei ugyanis csak az igazgatóságokon vannak meg. Márpedig gondoljuk el, hogy ha egy köz-ségi telefonközpont vaskapuját lefestették, hova tehetik az üres festékes dobozokat? A szemétként nem dobhatják, hasonlóképpen nem az aknában használt gázmérő fiolákat, vagy az olajos rongyot és egyebeket. Nem furikázhatnak minduntalan az igazgatósági székhelyre. Ez elég drága dolog lenne.

Az igazgatóságok többségénél az energetikus feladatkörébe tartozik a környezetvédelem, csak néhány helyen van önálló környezetvédelmi előadó. Szegeden például energetikus van, de így is lehet eredményt produkálni. Horváth Imre rendkívül lelkes, ötletgazdag, fáradhatatlan. Nem véletlen, hogy vezetői értekezleten is tárgyalták nemrégiben a környezetvédelem helyzetét, és a felmerülő költségek fedezetét is biztosították.

Általában azonban a környezetvédelmi tevékenység, a rendelet aprólékos előírásainak betartása, a nyilvántartás vezetése „szükséges rossz”, támogatást nemigen kap, erkölcsi el-

ismerése kevés. Csak ott, akkor foglalkoznak vele, ahol, amikor valami baj van. Ha például az ellenőrzésen valami hibát találnak. Mondjuk olyat, hogy „az olajos flakonokat helytelenül a kommunális hulladékkal együtt tárolták”. Ez már bűn, bírság jár érte. De elismerést kivívni ezzel a munkával nem nagyon lehet. A haszna megfoghatatlan. De ugyanúgy az is, ha könnyelműen, nemtörődomséggel kezelik, és veszélyessé teszik az ártalmas hulladékokat.

A Magyar Posta valamikor a 80-as években 50 millió forinttal járult hozzá az aszódai veszélyeshulladék-lerakó telep építéséhez.

Az ország, a gazdaság jelenlegi helyzete, sajnos, háttérbe szorítja a környezetvédelmet. Igaz, egy-egy új beruházás tervének van egy kötelező környezetvédelmi passzusa, de ez gyakran formális. A rövid távú érdekek veszélyeztetik a jövőt. A gondokat oldják majd meg az utódok...

A gyakori átszervezés sem tett jót ennek a tevékenységnek. Megakasztotta, s az újraelkezdés mindig zökkenővel, késlekedéssel jár. Úgy tűnik, az önállósulás mozgást hozott. Talál több környezetvédelmi fejlesztés valósult meg, minisztériumi hozzájárulással. Van ide program is, ezt a vállalat maga finanszírozza. Az elmúlt évben tanfolyamot is szerveztek a környezetvédelmi előadók számára — vizsgakötelezettséggel —, kiváló szakemberek tartottak előadásokat, konzultációkat, sok hasznosítható tanácsot adtak. Az ország különböző részeiből érkezett hallgatók egymást, egymás gondjait is megismerehették. A sikeren felbuzdulva következik a folytatás, az idén hét napra jönnek a fővárosba a környezetvédők feltehetően újabb eredmény reményében.

Hűsvét előtt jártam Szemes Bélánál, aki — kicsit lazítva a szakmai téma után — elmondta, hogy az ünnepeket a tanyájukon töltik, Lajosmizsén. Együtt lesz a család. Felesége a Kőbányai Gyógyszergyárban dolgozik. Gyermekei: Erika, aki idén érettségizik, tanárképző főiskolára akar menni, Bernadett pedig lány létére borászati szakközépbe jár, és a húszéves Gábor, aki építésztechnikus, de most katona. Hat éve vették a tanyát, de a futóhomokban, sajnos, nem maradnak meg a konyhakerti növények. Minden-nel próbálkoztak már. Végül is gyümölcsfákat ültettek, melyek még fiatalok, várják, hogy teremjenek. Szívesen vonulnak vissza pár napra kedves kis birtokukra, ahol nyugalom van, tiszta a levegő, sem a környezetet, sem a légkört nem szennyezi semmi.

B.É.

Postás óvodák, mi lesz veletek?

Egyelőre még időszzerű a fenti többszám, de ha az eddigi ritmusban csökken a számuk, akkor hamarosan elmaradhat a „k” a szó végéről, vagy akár az egész szó kitörölhet az „utódvállalatok” tudatából. Amikor négy évvel ezelőtt a Postás Művelődési Központba jöttem dolgozni, még hét óvoda volt, most hivatalosan öt van, de valójában kettő már megszűnés előtt, a harmadik helyére pedig egy ügyfélszolgálati iroda pályázik. A gyermeklétszám és az óvónők száma feleződik, a dajkák, takarítók, konyhások hamarosan eltűnnek, katasztrofálisan kicsik a bérek.

Két éve járom rendszeresen az óvodákat. Amit most leírok, az nem egzakt megközelítés, nem végeztem kutatómunkát, riportokat sem készítettem, csak a benyomásaimat vetem papírra. „Hivatalosan” bárki megcáfolhat, de annak egyúttal választ is kell adnia arra, hogy a jelenlegi katasztrofális helyzetnek melyek a valós okai.

Nem is olyan rég még neves színésznők ingyen léptek fel minden rendezvényünkön, mert hálás volt azért, hogy gyermekeiket felvették az egyik óvodánkba. Vajon miért? Hiszen az óvodák közül egyetlenegy működik olyan épületben, amely eredetileg is gyermekintézménynek készült, kettőnek van (volt) játéktér, levegőzésre alkalmas udvara, a többi irodaépületek egy-egy szintjét kapta bűzös fővárosunk legforgalmasabb kerületeiben.

És mégis örült, aki ezekben járathatta gyermekét. Miért is? A mi óvodáinkban úszni vitték busszal a gyermekeket, logopédust alkalmaztak, nyelvet tanítottak, magas színvonalú testnevelési programokra szakosodtak, a tapasztalatokat pedig átadták egymásnak. Nyáron a

városi rossz levegő kiszellőztetésére az érdi óvodába vitték a piciket. (Ma már „természetesen” az sem óvodai!)

Művelődési Központunk gyermekmúsorokat, képesség- és készségfejlesztő kézműves foglalkozásokat visz évek óta az óvodákba, az óvónők számára szakmai klubot szervezett, zenekörök hangszerismertető játékokat indít be ismét a zenei nevelés keretében. Irhatnánk még az egyenruháról, az óvónőkre jutó gyermeklétszám idális voltáról, és még sok minden másról, de talán ennyi is elég volt annak éreztetésére, hogy az óvodáink miért jobbak, mint a tanácsiak, — pardon az önkormányzatiak.

Nagyon szerettem és szeretek most is az óvodákba járni. Mindig felvillanyozódva jövök vissza a foglalkozásokról, mert nagyon jó érzés, ha az ember átéli munkája hasznát. Csak-hogy az a melegség- és védettségerzet, amely jellemezte ezeket az intézményeket, kezd egyre kihűlni, elmúlni.

Lehet-e vajon úgy gyermeket nevelni, hogy a pedagógus nem tudja, holnapra mi hiányzik a nevelési folyamatból: a gyermek, a pedagógus vagy az épület? Evidens első válasz lehetne az óvodabezárásokra a demográfiai hullámvölgy. Kévs a gyerek, tehát kevesebb óvodára van szükség. Viszont a gondok túlságosan hamar és túlságosan egy időben halmozódtak fel. Véletlenül éppen egybeestek a Posta Szociális Hivatal kft.-vé válaszával.

Eddigi személyes „élményeim” addig is azt támasztották alá, hogy az óvónők csapata idegően testként ékelődött be a szociális hivatalnak inkább a vendéglátásra hangolódott kö-zegébe. Úgy érzem, eddig sem

voltak igazán megbecsülve, amit például rendkívül alacsony bérük is bizonyíthat, meg az a stílus, amit velük kapcsolatban én a gyermeknapokon vagy főleg a pedagógusnapokon érzékeltem.

Az pedig, hogy egy már a nevében is szociális hivatalt kft.-vé alakítsanak át, s a szociális funkciót üzletszerűen oldják meg, számomra nonszensznek tűnik, és ráadásul azzal a veszéllyel jár, hogy az üzletszerű tevékenységbe nem illő intézmények kihullanak az idő rostájából.

Minden utódvállalatnak azt kellene eldöntenie, hogy a gyermekintézményekre neki magának szüksége van-e dolgozóinak a megtartásához, s ha igen, akkor el kellene tartania a saját óvodáját, és nem egy külső, üzletorientált cégre bízni.

Egy vállalat, ha le is akarja építeni dolgozói létszámát, valószínűleg felszámolni nem kívánja magát. Szakképzett dolgozókra nyilván szüksége van, és hogy azok nála maradjanak, neki dolgozzanak, szükség van a szociális és kulturális megtartó erőre is.

Cikkem eredeti témája — a szerkesztőség felkérésére — a következő lett volna: „Hűsvéti ajándékkészítés postás óvodákban”. Gyönyörű téma, kedves, hangulatos, bájos. Elnézést, hogy a gondokat nagyobb súlyúnak éreztem, és a tollam elszaladt.

Kórosi Jolán

New Yorkban, az ENSZ üvegezett palotájától néhány utca-saroknyira van egy óriási posta-hivatal, szédítően hatalmas forgalommal: a különböző emeleteken különböző szolgáltatásokat lehet igénybe venni, ahova mozgólépcső vezet.

Kenessey úr megáll a posta-épület egyik kirakata előtt, és egy táblácskáról ezt olvassa le: „Itt minden nyelven beszél-nek!”

Kenessey úr benyit, és az őrpórtástól megkérdi:

— Kérem, ki beszél itt minden nyelven? Én ugyanis magyar vagyok.

— Ugyan, hát ki beszélne, uram? Az igénybevevők!

*

Az angol definíció szerint az értekezlet egy olyan, a vezető által roppant fontosnak, sőt nélkülözhetetlennek tartott összejövetel, amelyen a korábban

HUMORZSÁK

eltávozók találkozhatnak a későbbben érkezőkkel.

*

A hivatalvezetőhöz beállít egy alig 15 éves kislány:

— Olgi néni kérem, egy óra-ja feladtam egy levelet Kiss Pityunak, akivel járok, nem tet-szenek tudni visszaadni? Ugyanis Pistivel éppen most ta-lálkoztam.

— Rendben van. És milyen levél volt: expressz, ajánlott vagy sima?

— Egyik sem. Csak szerel-mes levél volt.

*

— Azt merted mondani az új hivatali avatóünnepségen, egy társaságban, hogy hülye vagyok?!

— Ne haragudj, nem tud-tam, hogy ez hivatali titok.

*

Két telefonkezelő beszélget:

— Igaz, hogy a szeplőt el le-het tüntetni, ha az ember sok uborkát eszik?

— Hogyne. De csak akkor, ha a szeplő az uborkán van.

*

— Képzeld, Lajos, egy héttel ezelőtt mondtam valamit a fe-lelégemnek, és azóta nem szól hozzám.

— Nagyon hálás lennék, ha megmondanád, mit mondtál neki.

*

— Jucika, elhatároztam, mi-előtt kiindulok a tájiratokkal, és

elhagynám ezt a telefonszobát, megcsókolom magát!

— Jaj, Pista, azonnal hagyja el ezt a telefonszobát!

*

— Hallatlan, hivatalvezető szaktárs, miből telik ennek a Kun Miksa kézbesítőnek olyan finom, drága italokra? Munka-idő után folyton a legdrágábbakat rendeli a presszóban.

— Hát nem tudod? Nemrég adtam neki engedélyt másodál-lásra. Éjjelenként alkoholelle-nes plakátokat ragaszt.

*

— A falunkban, Nyírlugoson egyetlen vesszőn múltott a nagy 70-es árvíz.

— Miért, nem volt elég fű-z-fakévétek?

— Dehogyan: nem a partot építettük, hanem a pártot!

— dénes —

Felhívás!

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy szerezzenek hirdetőket lapunk részére.

Egy egész nyomtatott oldalas hirdetés

ára:	60 000 forint,
féloldalas:	30 000 forint,
negyedoldalas:	15 000 forint.

Az ezeknél kisebb terjedelmű hirdetések árai az el-foglalt felületek arányában csökkennek.

A hirdetési összeg 10 százalékáa szervezői jutalék!

Kedvezményes apróhirdetés bármilyen témában 30 szóig 100 forint.

Részletes felvilágosítás a szerkesztőségben (Buda-pest XIV., Cházár András utca 13.). Telefon: 142-8777, 141-7754.

Szerkesztőség

Hogyan lehet több gazda felügyelete alatt tanítani?

Új helyzetben vannak a postaforgalmi szakközépiskolák. Míg korábban egy gazdájuk volt, mostanában több gazda irányításával, felügyeletével dolgoznak.

Első ránézésre még belegondolni is félelmetes, milyen lehet három minisztérium elképzeléseit összehangolni, s akkor még nem beszélünk a negyedik érdekelt szervről, a kerületi önkormányzatról. Szerkesztőségünk kerekasztal-beszélgetésre hívta meg az érdekelt két budapesti iskola képviselőit, illetve a vezérigazgatóság oktatási osztályának vezetőjét. A beszélgetésre megjelent dr. Morvay Ferenc oktatási osztályvezető, az Irányi utcai iskola képviselőjében Mohácsi Katalin igazgatóhelyettes, Székácsné dr. Batár Ilona tanár, szakszervezeti bizalmi. A Békéssy György iskola részéről Herczeg

orientálódni. Most többek között ezzel is foglalkozunk. Az érdeklődés máris nagy.

— Ezen csöppet sem csodálkozom, de milyen a jelentkező gyermekek képességszintje? Kik jelentkeznek az iskolába? Közepesek, jók, elégségesek?

— A három és félszeres túljelentkezés mellett a jelentkezők nagy része jobb bizonyítvánnyal érkezik, mint az előző években. Tehát inkább a jók. S ez nagyon reményt keltő.

— Én az eddigi beszélgetésből azt szűrtem ki, lehet bármilyen hovatarozási elv, azért a posta igénye a meghatározó. S erről jut eszembe az idegen nyelv kérdése. Úgy tudom, tapasztalom, a helyzet egyáltalán nem rózsás.

— Érezzük ezt a gondot, s igyekszünk felemelt óraszám-ban nyelveket tanítani, itt első-

tást tanítanak, s csak egy tantárgy van, ami számomra hasznos. Ezt a képzést sokkal gyorsabban és olcsóbban meg tudom oldani házon belül.

— Ez valóban érthető indoknak tűnik, csak azt hiszem, van egy kis bibije. Nem biztos, hogy az a jó postás, aki csak egy dologhoz ért, a szelektív tudás nagyon hamar monoton gépekké változtat embereket, és ez semmiképp sem lehet üdvöztető.

H. S.-né: Pontosan, mert ezek a gyerekek bekerülnek egy postára, ahol táviratot kell felvenni, telefont kezelni...

M. F.: Nem arról van szó. Nem arról, hogy a távközlés oktatását kiiktatjuk a tantervből, hanem csak azt tartjuk meg, amire a postai dolgozónak szüksége van. Az Irányi utcai esti és levelező tagozatát is figyelembe véve megközelítőleg

kereskedelmi, marketingképzésre is. Divatos szakma, biztos megnő az érdeklődés iránta. Az első évben bizony nem a krémből válogattunk, de most már nem engedünk a „sokszor sokból”, s négyes tanulmányi eredmény alatt nemigen veszünk fel.

— Ön, kedves Máthéné Szász Katalin, mit tanít a Békésyben?

M. Sz. K.: Postaforgalmi szolgálatot.

— Tehát szaktárgyat, s mint fiatal pedagógus, mit gondol az iskolájukból kikerülő tanulók, akiknek eddig vajmi kevés közülük volt a postához, olyanokká válnak-e mint elődeik. A vidéket járva azt tapasztalom, elődeik szinte az anyatejjel szívták magukba a szakmát, mert szüleik is postások voltak. Ők nyilván máshonnan jöttek.

M. Sz. K.: Nem tudom, biztos a családnak mindig meghatározó szerepe volt. Szerintem a mi szerepünkben elsődleges, hogy megszeretessük a szakmát. Állandó változások között élünk, és az ehhez való alkalmazkodni tudást kell főként megtanítanunk.

— Székácsné dr. Batári Ilona szakszervezeti bizalmi az Irányi utcai iskolában. Eddig oktatási problémákról beszéltek, kerüljön most sor szakszervezeti dolgokra. Olyan szép lenne, ha most azt mondaná, semmi gondunk, de ez bizonyára nincs így.

— A mi legfontosabb problémánk az volt, hogy melyik szakszervezethez tartozunk. Pedagógusok legyünk vagy postások. Ki képviselné legjobban érdekeinket? Nekünk egyáltalán nem mindegy, hogy hova tartozunk. Jelenleg a Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének a tagjai vagyunk, de sok prespektívát nem látunk. Nemrég vitattuk meg az oktatási törvényt, illetve tervezetet, s azt vettük észre, ebben a szakoktatás nem kapott helyet. A postatörvényt még nem ismerjük, pilanatnyi helyünket nem tudjuk megszabni. Én, aki a postaforgalmiban tanítok szakkollégámmal együtt, egyszerre vagyok postás és pedagógus. Teljesen mindegy, hogy közismeretet vagy szaktárgyat tanítok. Én ezt a két fogalmat ki is töröltném a szótárból. Volt egy idő, mikor

egyenrangú volt az összes pedagógus, minden, postásoknak járó kedvezményt megkaptunk, aztán ez megszűnt. Az a véleményem, hogy az a tanár, aki például angolt vagy franciát tanít, az a postának pontosan olyan hasznos, mint egy szaktanár.

— Kedves Herczeg Sándorné, mintha ellenkezést látnék az ön szemében...

— Nem, nem. De nekünk teljesen mások a viszonyaink, s bár nem az előbbiekhöz tartozik, mi mindenképpen szeretnénk megőrizni önállóságunkat. Nem érdekel, hogy esetenként a minisztériumok miként marakodnak. Egy fontos, és az érdekel, hogy a leendő oktatási törvényben szét ne szabadlják a közoktatást, a szakoktatást és a felsőoktatást. Teljesen nyilvánvaló, hogy egyetlen oktatási törvénynek kell lennie. De hangsúlyozom, lehetetlen állapot, hogy nem ismerjük sem a postai, sem a távközlési törvényt. Olyanok vagyunk, mint a vak gyerekek.

M. Sz. K.: Nálunk is felvetődött a szakszervezeti hovatarozás kérdése, mi akkor a postás szakszervezet mellett döntöttünk, ez két évig — szaktanár vagy közismerettanár — nem okozott problémát. Közben megváltozott a posta felépítése, s egyre inkább gondokba ütközik a szociális juttatások kérdése, s a szerzett jog. A szétválás után egyszerre megszűnt szinte minden, s most már például szakmai igazgatóhelyettesünk telefonkedvezményét is elvették. Mit mondjak én kollégáimnak arra a kérdésre: szakszervezeti tagok maradjanak-e vagy sem. Januárban különben hárman is kiléptek. Félek, hogy a bizalmat nagyon hamar elveszítjük, s nem azért, mert rosszul dolgoztunk.

Sz. B. I.: A lemorzsolódás, sajnos, nálunk is megindult.

M. K.: Mi a végzős tanulóinkat, csúnya kifejezés, de általában beléptetjük a szakszervezetbe, elsősorban a postához való kötődésért. Ezt a munkát az osztályfőnökök végezték. Képzelmegye el, hogy az az osztályfőnök, aki maga is vacillál, ezután hogyan fogja ezt megtenni. Én levelező tagozaton tanítok, postának, távközlésnek. Mi

távbeszélőkezelést is tanítunk, de a használatért fizetnünk kellene. Egyelőre nem nagyon fizetünk, és ezért lehet, hogy egykettőre az „adósok börtönébe” kerülünk.

— Ahonnan csak 5 forintért telefonálhatnának segítségért. Szép lenne... Sose volna kéznél ötforintos. Mit tudna hozzátenni a korábban elmondottakhoz dr. Morvay Ferenc?

M. F.: Az országban mintegy 21 iskola foglalkozik postások képzésével. Az itt végzett tanulók elhelyezése jelenleg megvan oldva, ha az iskolák az igazgatóságok területi igényei szerint iskoláznak be. Természetesen nem úgy, hogy például Dombóváron csak dombóvári gyerekeket. A másik, ami az irányítást illeti. 1988-tól, mióta a posta vállalatná alakult át, az iskolák felé semmiféle igazgatási vagy irányítási joga nincs. Együttműködést kérhetnek természetesen egymástól, ha akarnak, de végül is ez mindnyájunk érdeke.

— Végül is a többes irányításról. Ennek is megvan a maga logikája. Az oktatás egészéért a Művelődési Minisztérium, a szakképzés egészéért a Munkaügyi Minisztérium felel, s ebben a képzésben közreműködnek a szakminisztériumok. Nekünk megvannak a nagyon is konkrét elképzeléseink arról, milyen tudású gyerekeket várunk az iskolától. Fontos, semmiképpen sem vagyunk szakbarbárok, alapműveltség nélkül világos, hogy nem léphetünk előre. Én azt szoktam mondani, ha egy tanuló 16 éves korában nem tudja a halottak hamvait meg szállítási szabályait, később megtanulhatja, de ha gyerekkorában nem tanul meg gondolkodni, viselkedni, számolni, felnőtt korában ezt már igen nehezen pótolhatja.

— Azt hiszem, ez az a gondolat, amivel befejezhetjük beszélgetésünket. Úgy gondolom, általános érvényű tanulást most ne vonjunk le, ehhez ismerni kellene a vidéki iskolák véleményét is. Úgy érzem, méltánytalanok lennénk, ha erre rövidesen nem kerülne sor. Köszönöm, hogy eljöttek, további jó munkát kívánok mindnyájuknak.

— Csernátóni —

Ez már valóban a jövő századot idézi

Sándorné igazgató, s Máthéné Szász Katalin tanárnő.

— Elnézést kérek önöktől, nem vagyok pedagógus, egyet azért tudok, azt, hogy valakinek egy témában többen parancsoljanak, nem tűnik szerencsésnek. Persze lehet, hogy nincs igazam, s a gyakorlatban ez olyan simán és egyszerűen történik, kár rá szót vesztegetni.

M. K.: Iskolánk 1974-ig tartozott a postához, akkor még igen kevés hasonló vidéki iskola működött és így országos „beiskolázottságúak” voltunk. Voltak előnyei — főleg szakmaiak — s hátrányai is. Mi egy kicsit a közoktatás periferiáján voltunk. 1975-től kerültünk a Művelődési Minisztérium hatáskörébe, közvetlenül az akkori Fővárosi Tanács művelődési osztályának az irányítása alá. Nekünk ez nem jelentett parancsmegrázkódást, mint az ipari iskoláknak. Szakmai kapcsolataink — melyek azóta is működnek — hiánytalanul megmaradtak.

A jelenlegi helyzet egészen más. Változtak a piaci feltételek, a munkaerő-elhelyezés stb. Nekünk az új törekvéseknek kell megfelelni, más a posta, más a társadalom igénye.

— Aki most önöknél végez, milyen képzettséggel lép vagy léphet munkába?

— Középfokú végzettségű, képesített foglalkoztató. Egyszerűsítve: középfokú szakmai képesítést kap. Gondunk, hogy nem alakult még ki, a jövőben milyen változó igények lépnek fel, merre haladjunk. Azaz milyen szakmai képzésre készülünk fel. Mindenesetre már most megkísérünk a Posta-bank felé nyitni. Úgy látjuk, ilyen jellegű képzésre is nagy szükség van, s mi igyekszünk

sorban a helyhiányt jelent gondot.

— Az Irányi utcai iskola majdnem Budapest belvárosát jelenti. A Békéssy György szakszkola sokaknak a világ vége. Baráti köröm a környéket egyszerűen „Rákosborzasztónak” nevezi. Újpest mellett talán a legheterogénebb kerülete Budapestnek. Itt aztán minden megtalálható, apró családi ház, földút, óriási lakótelepek rengeteg gyerekkel, a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből.

H. S.-né igazgató: Igen, mi az alapkutatáson kívül valóban különbözünk az Irányi utcai iskolától. A mi iskolánk a demográfiai hullám fogadására épült, s az 1988/89-es tanévtől működik. A beruházó a főváros volt, s úgy készült, hogy a jövő század igényeit is kielégítse. Korszerű, esztétikus, szép épület. A főváros elfogadta a posta igényét, hogy itt postai és távközlési forgalmi szakemberek képzése folyjon. Hangsúlyozom a távközlésszervezési szakemberképzést, mert iskoláknak ez a specialitása. Hogy milyen legyen ez a szakemberképzés, az maga nincsen teljesen kidolgozva. Ebben, sajnos, még a távközlési vezérigazgatóság elképzelése is elég homályos. Ez minket jobban zavar, mint a három minisztérium irányítása. Úgy tűnik, nincs szükség távközlési szakemberek képzésére a szakiskolákban. Ez pedig szerintem gondokat fog okozni a következő egy-két évben. Persze ez az én véleményem.

— Morvay úr, önnek erről mi a véleménye?

M. F.: Nem képviselem a távközlést, de az én szememben érthető a távközlés gondolkodása. Ők nyilván azt mondják, miért támogatassuk négy éven át egy olyan iskolát, ahol postakezelést, pénztárkezelést, szállí-

ezres létszámú. Önök nyilván sokkal kevesebb gyereket oktatnak, hiszen egyelőre csak három évfolyamuk van.

H. S.-né: Háromszázhetven tanuló van. Nem kívánjuk emelni az osztálylétszámokat, nem tudjuk, szükség lesz-e középfokú távközlési szakemberekre.

— Önök hogyan tudnak „beiskolázni”?

H. S.-né: Ahogy mondtam, valóban egy óriási kerületben élünk. S nem biztos, hogy a jelentkezők feltétlenül minket választanának, de az iskola szépsége nagy vonzerő. A távközlési oktatás mellett gondolunk

A pécsi munkástanács elégedetlen a jutalékkal

A pécsi postások egy része elégedetlen azzal, hogy bár a totó-lottó szelvények eladási ára márciustól a duplájára nőtt, a nekik szánt jutalékatlag csak 30 százalékkal emelkedett. Endrődi Sándor, a Posta Vállalat pécsi munkástanácsának elnöke erről levélben számolt be a posta vezetőinek, s a Népszava szerkesztőségének is.

A levélíró úgy véli, hogy a kézbesítők nincsenek abban a helyzetben, hogy az árusítás megtagadásával magasabb, reális jutalékokat érjenek el, hiszen eközben a jó kapcsolatot veszítenek el a lakossággal. Közszolgálatói tevékenységükért ugyanakkor nagyon alacsony bért kapnak. A képeslapokat, a tévé-, valamint a telefonszám-lát ingyen kézbesítik, márpedig ez nem volna kötelességük. Hiányolják azt is, hogy a postán belül nincs megfelelő ösztönzés a dolgozók számára.

Endrődi Sándor szerint a kézbesítők helyzetét kihasználva

kötött szerződést a Posta Vállalat vezérigazgatója és a Szerencsejáték Rt. igazgatója a szelvények eladási áráról és a jutalék összegéről. Mindezt ráadásul úgy tette, hogy erről nem kérdezték meg a dolgozókat és az érdekvédelmi szervezeteket sem. Február elején tájékoztatást kértek az ügyben a vezérigazgatótól, egyben azt kívánták, hogy a kézbesítőket ne kötelezzék az említett szerződés végrehajtására. Sajnálattukra azonban március végéig még nem kaptak választ.

A pécsiek levelét természetesen kézhez kapták a Posta Vállalat vezetői is. Dr. Szathmári Géza vezérigazgató-helyettes azonban más véleményen volt, mint a levélíró, mivel szerinte a postások számára egyáltalán nem olyan kedvezőtlen a helyzet, s ők senkit, semmire nem akarnak kényszeríteni. Mindazonáltal szívügyüknek tartják a postás dolgozók bérezését.

A szerződésről a következőket mondta:

— A jutalék megállapítása nemcsak rajtunk, hanem a Szerencsejáték Rt.-n is múlott, hiszen természetesen bele kívántak szólni a totó és a lottó eladási árába. A kézbesítők jelenleg 80 fillért kapnak egy szelvény eladásáért, ez pedig nem kevés. Komoly összeget lehet így megkeresni. Azért sem értek egyet a kézbesítőkkal, mert ezáltal nem lett több munkájuk, a jutalékkal viszont mégis emelkedett a keresetük. Egyébként ezt a rendes munkaidő alatt csinálják, amiért fizetést is kapnak. Arról pedig szó sincsen, hogy mi köteleznénk őket a szelvények árusítására. Ha nincsenek megelégedve a jutalékkal, akkor ne áruljanak totót és lottót. De nekik ez megéri, hiszen a rendes munkaidő alatt vezetnek pluszmunkát — külön jutalékért. Egyébként sokan mások is árulnak totót és lottót,

valószínűleg éppen azért, mert aránylag jól lehet keresni vele.

— Mit szól ahhoz a kifogáshoz, hogy önök nem tárgyaltak a dolgozókkal a szerződés megkötése előtt?

— Vállalatunk üzleti szerződéseiről nem szoktuk külön értesíteni az érdekvédelmi szervezeteket vagy a dolgozókat. Így nem is lehetne üzleteket kötni.

— Jelen esetben viszont ró-luk is szó volt.

— Természetesen arra törekszünk, hogy a postai dolgozók bére emelkedjék. Ez megtörtént, ráadásul semmilyen többletmunkát nem kértünk tőlük. A választás lehetősége is a kezükben van.

— Végül is mit és mikor vá-laszolnak majd a levélre?

— Hamarosan. De nem levélben, hanem személyesen akarunk válaszolni a pécsi munkástanács postás képviselőinek a kifogásaira.

Csarnai Attila

Látogatás Szekszárdon és Pécsen

Mikor menjünk vidékre?

Egy biztos: akkor semmiképp, mikor az előző napi meteorológiai jelentés másnapra hétágra sütő napsütést jelez. Másnap felébredsz, és úgy zuhog az eső, hogy János bácsi, ki kapálni indulna kertjébe is másik oldalára fordul ágyában, mondván, aki szomorú szemű, az menjen dolgozni.

Mondja ezt János bácsi, az újságíró pedig két kurtát morog magában, s elindul vidékre. Mert már három napja szervezi az utat, telefonál, egyeztet, s ha kőborszentek potyognak, neki akkor is oda kell érnie. Az eső pedig zuhog. Neki ez a dolga.

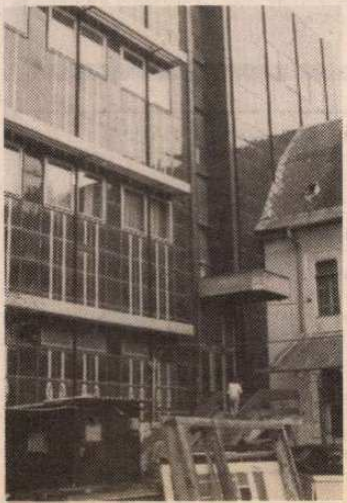
Az enyém pedig az, hogy Wolher Mihályt, a szekszárdi táviróközpont vezetőjét, helyi szakszervezeti titkárt keressem. Míg megtalálom, átküz-

döm magam a postaközpont átépítésének akadályain – elismeréssel adózom az új épület tervezőjének –, keresem a mellette lévő régi, műemléki jellegű épület kapuját, melyet lefalaztak – remélem, nem szabdalták szét – s úgy érzem magam, mint egy sci-fi film-ben. Az úgynevezett „kék épületben” kóválygok, emeleket mászok, a lépcsőházból technikai helyiségek nyílnak „Idegeneknek belépni”, „Dohányozni tilos” feliratokkal. Az egyetlen nyitva lévő szoba öltöző, félig elfogyasztott ételmaradványok, üdítősuvegek. Wolher Mihály szobája a 3. emeleten található, leülünk s beszélgetünk.

– Nagyon szokványos dolgot kérdeznék először. Mióta dolgozik a postánál?

– 24 éve. Gyakorlatilag szakmunkástanuló-éveimtől. Régi dolgokról csak annyit, hogy valamikor egy helyiségben volt a távbeszélőközpont és a hozzá tartozó táviróberendezés. Akkortájt az volt az alapvető követelmény, hogy mindenki mindenhez értsen. 1979-től változtak a körülmények, megépült az új távbeszélőközpont, a műszaki épület, szakosodtunk, s én 1990-től vagyok a táviróközpont vezetője.

– Ez az ön szakmai előélete, mióta szakszervezeti tag?

– 1967 óta, de közvetlen szakszervezeti munkával 1980-tól foglalkozom. Korábban mint bizalmi, 1990-től mint titkár.

– Hány tagja van az alap-szervezetnek?

– 286, de ezt csak a távközlési dolgozókra értem.

– Önök ez év januárjában megkötötték a kollektív szerződést, tagjaik szerint jó ez a szerződés, vagy mást vártak?

– A szociális gondokat igyekszik a vállalat külön megoldani. Az üdülés viszont még szakszervezeti profilú. Egy biztos, szociális ügyekben együttműködünk a vállalat vezetőivel, egy bizottság keretén belül. A jóléti, illetve kulturális pénzek elosztását is itt tárgyaljuk meg.

– Ismerjük egymást – igaz, nem régen –, Balatonfüreden találkoztunk a titkárok értekezletén, ott alkalmanként az önök részéről elég kemény dolgok hangzottak el. Kérem, ne ködösi, jó a szakszervezet együttműködése a szakszervezetekkel vagy nem? Szervezett dolgozók biznak-e szervezetükben, esetleges vitáikról milyen módon értesülnek?

– A szakszervezetnek ket-tős feladata van, az érdekvédelem, de nekünk a vállalatot is segítenünk kell. Mellesleg vezetőink is szakszervezeti tagok, s nem vagyok biztos benne, hogy a belső csatákról mindenkinek tudnia kell. Az elért eredmények a lényegesek. Mostani problémánk a bérfejlesztés kérdése. Meggyőződésem, a vállalat kész tények elé állította a szakszervezeteket, s most már mit tehetünk?

– Valóban mit tehetnének? – Nagyon bonyolult dolog ez. Úgy érzem, a szakszervezet lehetséges ellenlépései nem megalapozottak, mert nincsen olyan anyagi háttere, mely ezt reálisná tenné.

– Arra gondol, hogy ha céljaik elérésére esetleg sztrájkot hirdetnének, fizetés nélkül maradó dolgozóikat nyilván támogatni kéne, de miből?

– Erről van szó!

– Igen, ez nyilvánvalóan olyan dolog, mikor a vékony nagy ember nekirent a jól táplált zömöknek, kap egy óriási pofont, hanyatt esik és arra sincs pénze, hogy papírszembekendőt vásároljon, amivel az orrát megtörölné.

*

Az eső változatlanul esik, pedig a következő beszélgetéshez ragyogó napsütés, madárfütty, kéz a kézben andalgó szerelmesek tartoznának. A történet, melynek elmondását Tölösi Pétertől, a Pécsi Távközlési Igazgatóság vezetőjétől várom, olyan, mint egy tündérmese.

Artur J. Szabó, ki a hírek szerint a nagy magyar Alföldről származott el Kanadába – Pécshez az égből világosan semmi köze –, egy baráti beszélgetés után úgy döntött, fölös (?) pénzét befekteti Magyarországon. Biztos vagyok benne, nem azért döntött így, mert jegelt tonikjába túlságosan sok gint vagy vodkát öntöttek. Gondolom, józan üzleti megfontolás vezette.

– Igazgató úr, én önt három napja keresem telefonon, titkárnője elmondása szerint az egyik értekezletről a másikra rohant, elérhetetlen volt. Örülök, hogy most e saroksobában leülhetek tárgyalóasztalához és kérdezhetek. Pontosabban: kérem önt, meséljen, bár feltételezem, amit mondani fog, az nem mese.

– Amit mondok majd; résemről elhivatottság kérdése, hogy pontosan elmondjam, ön szerintem miért keresett fel engem. Látszólag egy kicsit távolabbról kezdeném, „mesélnék” a mi alközponti szolgáltatásainkról. Az alközpontokat megvetetjük az ügyfelekkel, majd a mi tulajdonunkba kerül, tehát a mi vagyunkat képezi. Ezt ők azért teszik, hogy az alközpontok révén telefonálni tudjanak. Ez addig, míg ebben az üzletágban monopolhelyzet-

ben voltunk, rendben ment. Ügyfeleink kénytelenek voltak elviselni ezt a helyzetet. 1990-91-ben viszont megjelentek a kisvállalkozások, melyek lehet, hogy kicsik, de sokkal rugalmasabbak.

– Igen, ez egy olyan dolog – elnézést a hasonlatért –, mint a maszek nadrágszabó meg a nadrágyár esete, melyben a gyárnak legkevesebb fél évbe telik, hogy változtatni tudjon, míg a kicsi gondol egyet, s máris új formát talál.

– Mi akkor tudnánk igazán felvenni a versenyt, ha gyorsak, rugalmasak lennénk vagy ha kedvezőbb kondíciókat tudnánk nyújtani, mint ezek a kisvállalkozások. Ez saját házonkon belül meglehetősen reménytelen eset. Pénzügyi korlátai vannak, s az, hogy az alközponti üzletág egy nagyvállalat szintjén valahol a legalsó helyen helyezkedik el. Mi láttuk, ha nem akarjuk a piacot elveszíteni, tőkére van szükség.

– Akkor jött a mesebeli királyfi, Artur J. Szabó.

– Aki valójában Árpád.

– Árpád? Uramisten, itt az új honfoglalás? Az igazi keletről jött, persze a mai honfoglalók már inkább nyugatról.

Hogyan került vele kapcsolatba?

– Először nem vele találkoztam, hanem egy munkatársával, aki egy teljesen más szakmai ügyben keresett meg. Szaktanácsot kért.

– Szabó úr üzletember, vagy egyáltalán, kicsoda ő?

– Befektető. Semmi köze a mi szakmánkhöz, s nem kell félni attól, hogy termékeit ránk erőszakolja.

– Feltételezem, hogy azóta már találkoztak?

– Igen. Öt valójában a tévé, illetve a rádiózás érdekelte – ami nekem eredeti szakmám –, és a beszélgetés során így jutottunk el ahhoz, hogy van neki befektetni való pénze. A mai helyzetben viszont rádiót, televíziót üzemeltetni Magyarországon nem lehet. Továbbtá, és így jutottunk el az alközpontokhoz. Ez az a leválasztható terület, melybe érdemes pénzt bevenni, és azt hasznosítani. Kidolgoztunk egy üzleti tervet, mely szerint 200 millió forintot beruházásra lenne szükség a hozzánk tartozó négy megyében egy nagy lélegzetű rekonstrukció végrehajtásához, mely azt is magával hozná, hogy sokkal olcsóbb lenne az üzemeltetés. Osztokodnánk a nyereségben, de a mi megmaradó nyereséghányadunk is több lenne, mint eddig.

– Fantasztikus terv. Ha megvalósul, szakítana az eddigi gyakorlattal?

– Megszűnne az az abszolút torz helyzet, hogy megrendelőinkkel megvetetünk valamit, aztán tulajdonunkba kerül. Ezentúl mi vennénk meg, bérbe adnánk, vagy ők vennék meg, s ezután már az ő tulajdonuk lenne. Az üzemeltetés viszont a mi feladatunk lesz.

– 200 millió forint sok pénz, de a terv végrehajtásához – már megbocsásson – kevésnek tűnik...

– Ez kevés is, meg sok is. Indulásnak elégnek tűnik, de ennek az összegnek a 30 százalékát vissza akarjuk forgatni; ezt partnerünk elfogadta. Továbbá azt is, hogy a dolgozók a kanadai-magyar vegyes vállalati kft.-be, a CENTROFON-ba – ez lenne a nevünk – való átlépésükkor postai szerzett jogaikat nem veszítik el.

– Amit ön eddig elmondott, az pártját ritkító kezdeményezés a magyar távközlésben. Valósággá mikor válik?

– Április végén.

– Köszönöm a tájékoztatást. Beszélgetésünket, ezek szerint – az szb-titkárral kifejezve – májusban folytatjuk.

– Igen.

Veégh Ádám

A hibaelhárító

A szakszervezeten kívül

Szalai János szűkszavú huszonéves fiatalember. Zárkózottsága azonban – nem kis meglepetésemre – nagyon is karakán szemléletet takar.

Egy generáció véleményét, amelyik talán a „közösségi nevelés” túladagolásától csömörlött meg. Nem tagja a szekszárdi postások szakszervezetének.

– Soha nem vonzott a csoport, az iskolában sem voltam tagja semmilyen szervezetnek. Egyszerűen ilyen vagyok.

– Magányos farkas a telefonközpontban?

– Így is lehet mondani. Elfoglalt a munkám, szeretem azt a nyomozást, kutatást, amivel egy-egy hiba felderíthető.

– S ennyi izgalom elég? Ezek szerint a politika sem érdekli?

– De igen, néha jót bosszszankodom rajta!

– Mint kívülálló, hogyan látja a fiatalok helyzetét itt?

– Azt hiszem, hogy az érdekvédelem mégis jól működik, mert az itt dolgozóknak körülbelül a fele a fiatalabb generációhoz tartozik, s ha ők maradnak, akkor annak bizonyára oka van. A szakszervezet érdeme az étkezési utalvány is, ami szintén nagy segítség.

– Nem lehet az, hogy nincs is más lehetőség itt helyben, s ez tartja itt az embereket?

– Talán így van. Nekem ugyan kínáltak más munkát, de az itteni érdekesebbet választottam, s a katonaság után is visszajöttem ide. Mert itt a szakmámban, elektroműszerként dolgozhatok, s számomra ez nagyon fontos.

Ebben a pillanatban valami berregő hang szakítja meg a beszélgetést. Számomra ismeretlen jelzés. Lehet, hogy valami picit hiba?

A szöke fiú eltűnik a labirintusban: indul a felderítés!

– kurunczi –

Tanácsok mindenkinek

Tavaszi ajánlatok

Aki attól fél, hogy a tavaszi napsugarak hatására előbújnak a szeplők, már kora tavasztól védekeznie kell ellene fényvédő anyagot tartalmazó krémmel, speciális púderrel vagy orvos által felírt fényvédő kenőccsel. Érdemes jól megjegyezni, hogy a fényvédő szerek csak akkor óvnak meg a szeplősödéstől, ha rendszeresen mindennap használjuk, mielőtt napfény éri a bőrünket.

Figyelem! Még akkor is szükséges a fényvédők használata, ha felhős az ég. Abban az esetben, ha sokat tartózkodunk a szabadban, naponta többször használjunk fényvédő készítményeket, amelyet csak napnyugt után mossunk le. Ha már megjelentek a szeplők, akkor is érdemes használni fényvédő készítményt, mert meggátolja a szeplők további sötétítését.

A szeplők halványítására néhány házi módszert ismertünk. A hóvirág – a tavasz hírnöke – halványítja a szeplőket és az arcfoltokat. Miután a hóvirág leveleit eltávolítottuk, virágait egy edénybe tesszük és rácsavarjuk két citrom levét. Összerázzuk, hogy a virágszirmokat alaposan átjárja a citromlé. Három napig állni hagyjuk, majd a virágokat vasonruhán keresztül jól kinyomjuk. A hóviráglét hűtőszekrényben tároljuk. Az esti tisztálkodás után hóviráglével megnedvesített vattával áttöröljük arcunkat vagy kezünk szeplős részeit.

Türelemmel végzett citromkezelés is eredményt hozhat. Esténként egy fogvájóra csavarjunk kevés vattát, mártsuk citromlébe, és kenjük be vele a szeplőket. A savanyú gyümölcslevek savtartalmuknál fogva fehéritenek. A gyümölcslevet hirtőporral keverjük péppé, és a letisztított bőrre pakolásként vigyük fel.

Az uborkalének is van halványító hatása, előnye, hogy érzékeny bőrre is alkalmazhatjuk. A szeplők halványítására használhatunk gyógyszertárban kapható 3 százalékos hidrogén-peroxid oldatot is, amellyel naponta kétszer kell bekenni a szeplőket. Ha azt tapasztaljuk,

hogy az oldat bőrpanaszokat okoz, a kezelést abba kell hagyni. Minden halványító eljárás bizonyos mértékig szárítja a bőrt, ezért fokozott gondot kell fordítani a krémezésre és a krém minőségére.

Nagyon hatásosak a higanytartalmú szeplőkenőcsök, amelyeket csak orvos írhat fel, mert szakszerűtlen alkalmazása sok bajt okozhat. A higanykenőcsöt használat előtt próbáljuk ki borsónyi bőrfelületen. Ha másnapra nem alakul ki gyulladás, akkor használhatjuk az egész arcra. A különösen zavaró nagy szeplők vagy foltok eltávolítása szakorvosi feladat, amelyet felületi égetéssel, csiszolással vagy hámlevesztéssel lehet megoldani. A szeplők optikai „eltüntetésének” lehetősége, ha fokozatosan napozva lebarbulunk vagy sötét púder használatunk. A púder előnye, hogy fényvédő hatású.

Végül a szeplőkről még annyit, hogy a szeplő nem szépséghiba! Van olyan nő, akinek kifejezetten egyéni báj kölcsozó, ha szeplős. Nem kell tehát néhány szeplő miatt gátlásokkal küzdeni, mert valószínű, hogy csak mi érezzük zavarónak, másnak fel sem tűnik. Higgyük el, sokkal többet használ szépségünknek, ha a belső kiegyensúlyozottság kiül az arcunkra, és nem takarékoskodunk a kedves női mosolyokkal!

Ha kezünk bőre zsíros, még több gondot kell fordítani a kézmosásra, mivel jobban tapad rá minden szennyeződés. A kézmosást lehetőleg meleg vízzel végezzük, jó minőségű szappannal. Utána hideg vízzel öblítsük le, mert a forró víz hatására kitágulnak a pórusok. Az esti tisztálkodás után a még nedves kezét pár csepp citromlével dörzsöljük be (ha napközben az étkezéshez citromot használunk, a kicsavart citrom héját tegyük el, elég az esti kézápoláshoz).

A kéz bőrét kimélhetjük azzal is, ha kézkímélő vegyszereket, tisztítószereket vásárolunk, és szigorúan csak annyit használunk a munkához, amennyit a használati utasítás előír.

Fási Katalin

Egész évben sport!

Azt hinné az ember, hogy a postás sportot is utolérte a hanyatlás első jele, az elapadt pénzforrások sok helyütt az országban életképtelenné tették az egyesületeket. Biztató és reményt adó, hogy mégis van példa a „csakazértisra”, s éppen a postásoknál!

A Postás SE ottjártamkor derűs, jókedvű képét mutatta, nyoma sem volt a tél végi depresszióknak, a pályán srácok rúgták a labdát, a drukkerek hangja betöltötte a telepet. Odabenn az épületben együtt a jóleső rend és a szépítő, bővítő átalakítás nyoma.

— *Hogyan lehet ennyi gazdasági gond-baj között a sportegyesület javára zsonglörködni?* — kérdezem Botyán Jánostól, a Postás SE elnökétől.

— Nem könnyű! De azzal a nagyon tisztességes összeggel, amivel a Magyar Posta utódválalatai támogatnak minket, még a hazai mezőnyben szerencséseknak mondhatjuk magunkat. Amíg körülöttünk lassú halálra íteltettek a régi, nagy sportbázisok, addig mi — úgy tűnik — talpon tudunk maradni.

— *Honnan származnak a fennmaradáshoz szükséges anyagiak?*

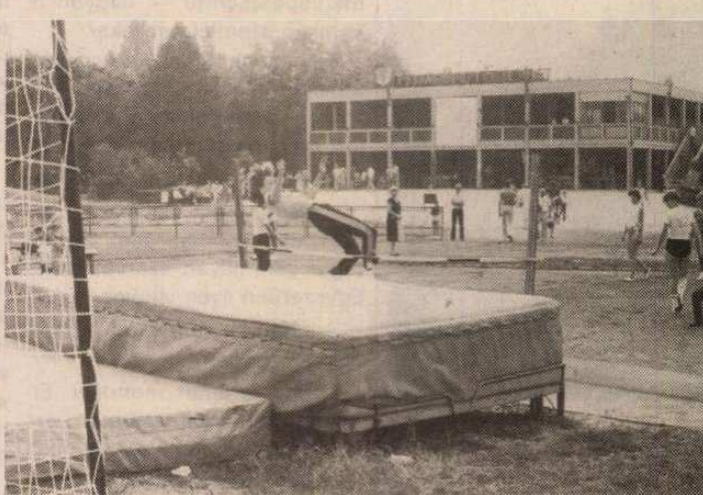
— Az elmúlt évben megszületett a Postás Sport Alapítvány, amely valójában a mi egyesületünk új, korszerűbb működési formája. Gazdálkodni ebből az állami és szponzori támogatásból, valamint saját bevételünkkel lehet. Az állami pénz ebben az évben mintegy hatvan százalékkal kevesebb...

— Legnagyobb támogatónk — alapítóink mellett — a Postabank. A COMEX Kft. az asztaliteniszt, míg a HÍRÉP Kft. a legeredményesebb kerékpáros versenyzőnket, *Filutás Árpádot* szponzorálja.

— *Talán kényes kérdés, de árulja el, hogy az önöknél alkalmazott főállású edzők és versenyzők munkakönyvében milyen bejegyzés szerepel? Kézbésítő? Konyhalány?*

— Egyáltalán nem kinos erre válaszolnom! Arra törekedtünk, hogy nálunk ne legyenek bújtatott állások. Mondjuk ki végre nyíltan: a sport áru, mindennek valós értéke van, és ennek megfelelően munkajogi szempontból is teremtsünk tiszta helyzetet. Mindenütt ez lenne kíváncsi, s a mi egyesületünknel ez már megvalósult...

— *Mennyire könnyű megtartani a profikat?*

— Mi, sajnos nem vagyunk abban a helyzetben, hogy átigazolásokat vásároljunk, de azért mindent elkövetünk, hogy az ittlévő versenyzőket megtartsuk. Akik idejárnak gyerekkoruk óta, itt nevelődtek, ide kötődnek, azok persze nem könnyen válnak meg az egyesülettől. Azok nemcsak a juttatások miatt maradnak, hanem az érzelmi kötődés miatt is.

— *Mióta átléptem a sporttelep kapuján, egyre inkább erősödik bennem az a gondolat, hogy itt inkább szabadidő-központról kellene beszélni.*

— Valóban nagyon erős a tömegsport nálunk. Sőt, akkor sem túlzok, ha azt mondom, hogy ebben a szakmában, amit a közelmúltig postának hívtunk, általában nagy igény van a közös mozgásra, versenyzésre. Volt olyan évünk, amikor majd minden második dolgozó megfordult itt valamilyen sportprogramon. Nálunk március elejétől novemberig maximális a pályák kihasználtsága. Az idén például hetven csapat nevezett be a kispályás focibajnokságra, a tekeösszeccsapokban harminckét csapat mérte össze erejét, de rendszeresek a kézilabda-, a röplabda- és a teniszversenyek is.

— *Ez azt jelenti, hogy a postások általában egészségesebben élnek, mint a más foglalkozású emberek?*

— 1976-ban a Nemzetközi Postás Sportszövetség Budapesten tartotta kongresszusát. Ebből az alkalomból a Testnevelési Főiskolát felkértük egy olyan felmérés elvégzésére, amely ezt az összefüggést vizsgálta. Ennek kimutatható eredménye volt, hogy a postás dolgozók életmódjához szorosan hozzátartozik a sport, a természetjárás. Itt nem ritka jelenség, hogy egész családok jönnek el egy-egy hétvégén. Külön öröm, amikor postás szü-

lők gyerekeit sikerül versenysportolónak nevelni.

— *Át tudják menteni ezt a szemléletet, most, amikor a legtöbb vállalat egyszerűen törli kiadási terveiből a sportköltségeket?*

— A posta szétválása után új helyzet állt elő, hiszen a munkahelyi sportélet gazdája, a szakszervezeti szervek is más felépítésűek lettek. A változás általában gondokkal is együtt jár. Nehezebb szervezni, mozgósítani, és a pénz is kevesebb ezekre a célokra. Reméljük azonban, hogy a megtorpanás nem tart sokáig. A nehéz helyzetet a tömegsport is átvészeli, és újabb lendülettel épülhet tovább.

— *Gondolom ez a létesítmény a környékbelieket is vonzza...*

— Hogyne! Jelenleg mind-egyik létesítményünk nyitott, szabadon is látogatható. De másfajta érdeklődés is tapasztalható, hiszen az új önkormányzat is számol ezzel a nagyon szép sportteleppel, amely kész bármikor egy-egy helyi rendezvény lebonyolítására. Szerencsére abban a megtiszteltetésben is részesültünk, hogy a Zuglói Testnevelési és Sportszövetség munkájában is részt veszünk, s az Expressz Utazási Iroda is szívesen beépítene programjainlatába sporttelepünket.

— *Tekintsünk bele az ez évi versenynaptárba!*

— A munkaterv egyben mindig költségvetési terv is. Azt hiszem, elégedetten mondhatom, hogy 42 hétvége máris foglalt ebben az esztendőben. De általában elmondható, hogy itt minden napra, hétre kész menetrend van. A három szak-középiskola, amely a postás utánpótlást adja, állandó vendég itt.

— A versenyszakosztályok közül a férfi asztaliteniszeseiktől

várok sokat, és természetesen a hétszeres magyar bajnok tornászoktól, akik most egy felfrissített, megfiatalított csapatban indulnak. Az év nagy eseményének ígérkezik a Postás Tájfutó Verseny. Erre a rendezvényünkre svájci, svéd és angol tájfutók is beneveztek, lévén hogy ez nemzetközileg is bejegyzett „A” kategóriás verseny. A tömegsport itt sem kerül hátrányba, mert ezen a rangos vetélkedőn is mód van arra, hogy a tájfutás „amatőrei” is rajthoz álljanak. A helyszín Csikóváralja és az időpont nagyon közeli: április 13. és 14. (A versenyről májusi számunkban részletesen beszámolunk. A szerk.)

— A kerékpáros szakosztály versenyei szerte az országban, helyesebben az országutakon zajlanak. Kiemelkedő ezek közül az országúti kerékpáros bajnokság és a Mecsek Kupa. Sakkozónk végre visszaköltözhetnek a felújított Benczúr utcai székházba, ahol nyugodt környezetben készülhetnek erre az évadra.

— A versenykiírásokat egyébként rendszeresen közölni fogjuk a postás lapokban, semmi akadálya tehát annak, hogy a szurkolók minél nagyobb számban jelenjenek meg a pályák mellett!

— *Ön beszélgetésünk megkezdése előtt elárulta, hogy egy nagyon fontos tárgyalásról érkezett vissza.*

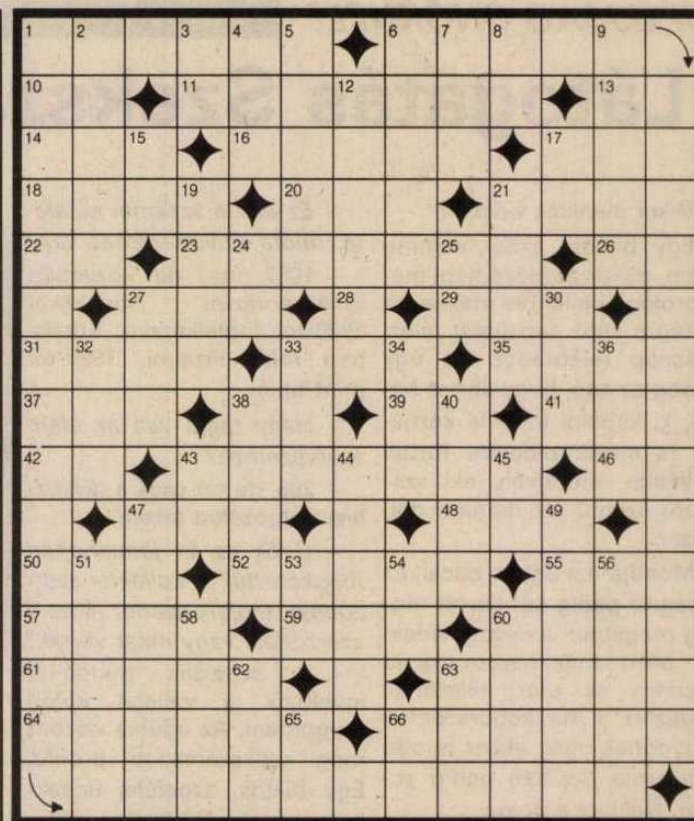
— Igen, a Nemzetközi Postás Sportszövetség május 6-tól 8-ig Budapesten rendezi meg nemzetközi kongresszusát, amelyre minden negyedik évben kerül sor. 1954-ben alakult meg az UISPTT, amelynek hazánk volt az egyetlen szocialista tagja, felvállalva ezzel talán valamiféle közvetítői szerepet is. Ez az európai szervezet Magyarországot rendkívül megbecsült tagjaként tartja számon! Tizenhat ország mintegy hatvan képviselőjét várjuk erre a találkozóra, ahol szóba kerül a versenyszabályzatok módosítása és bizonyos szervezeti kérdések is. Érdekességképpen elmondom, hogy egyedül mi magyarok képviseljük ebben a szervezetben a munkavállalókat.

— *Ön nem olyan karakternek tűnik, aki az íróasztal mellől intézi az egyesület ügyeit. Hány órát dolgozik egy nap?*

— Ne kérdezze! Itt teljes napokat, hétvégéket áldozunk erre a munkára, anélkül, hogy ezt tényleg áldozatként fogná fel bárki is közülünk. Én is sportolóból lettem sportvezető, és nekem ma is a legfontosabb az egyesület életben tartása. Nekem a posta volt az első munkahelyem, a távközlésnél dolgoztam tizenegy évig, mint műszerész, aztán újabb tizenegy évet a szakszervezeti központban, ahol már kifejezetten sportszervezéssel foglalkoztam. 1985 óta vagyok jelenlegi tisztségemben.

— *Májusban lesz az egyesület közgyűlése, és majd kiderül, hogy az elvégzett munkám után érdemesnek tartanak-e arra, hogy megerősítsenek ebben a funkciómban. Ez az év tehát nemcsak a versenyzőknek, hanem a vezetőknek is fontos, mivel eldől, hogy kiknek jut a bizalomból.*

Kurunczi Margit

„A Föld egy óriás színház...” Einsteinium. 9. Értékes ásvány (ford.). 12. Hozzá igyekszik (nép.). 15. Ön. 17. Kicsinyító-képző. 19. Vigyázok, őrzök. 21. Seszinű. 24. Papírra vet. 25. Háziállat. 27. Ilyen fal is van. 30. ... carte. 32. A piarista rend magyarországi tartományfőnöke volt, tanár, író, költő (Sándor). 33. Neves költőnk. 34. Tizenkét óra. 36. Joskar. 38. Az egyik szülő. 40. Ökölvívó volt. 43. Szővegvgé! 44. Árulják. 45. Menj — angolul. 47. Hivatkozik valamire. 49. L-lel a végén meghatráll. 51. A Don Carlos mezzoszopránja. 53. Görög betű. 54. Duplázza városunk. 56. Színez (ford.). 58. Szedi a lábait. 60. Nyári névnapja július 8-án van. 62. Élvezet. 63. Szovjet gépkocsimárka. 65. A tetejére. 66. Hitleri védőosztag volt.

— **Bánhidi** —

VÍZSZINTES

1. Afrikai ország. 6. Az idézet első része. 10. Gyal részlet. 11. Képzelt szülő kép. 13. Tiltószó. 14. Idegen helyeslés. 16. Talp. 17. Him állat. 18. Folyó Olaszországban. 20. Iráni város. 21. Gazdaság. 22. Neon. 23. Knittel-regény. 26. Egymást követő betűk. 27. Lakoma. 29. Folyó a Szovjetunióban. 31. Csomagolóeszköz. 33. Angol és. 35. Vegyjele Pb. 37. Fontos ipari föld. 38. Nyújt. 39. Fölöttünk van. 41. Valaminél lentebb. 42. AAAA. 43. Szerelmesen évődik. 46. Római pénz. 47. Oly módon. 48. Ókori törzs. 50. Félig retkes! 52. Taroló. 55. Vetés részlet! 57. Kevert basa. 59. Kötlemény. 60. Szóváltás (ford.). 61. Ha túl hosszú az alsósoknya (ford.). 63. Női becenév. 64. Vezető helyre jut. 66. Félig nő, félig hal.

FÜGGŐLEGES

1. Az idézet második része. 2. Hívó szó. 3. Hollandia betűjele. 4. Európai nép. 5. Ritka női név. 6. Névelős gyógyviz. 7. Visegrád melletti szakadék (ford.). 8.

Beküldési határidő: május 10. Előző rejtélyünk helyes megfejtése: *Nem szabad semmitől sem félni, kivéve a félelem!*

Könyvtulványt nyertek: *Bálint Vilmosné* (Budapest), *Csipe Lászlóné* (Bátanytereny), *Major Zsófia* (Siklós), *Sebők Judit* (Marcali).

TÓP travel
HUNGARIAN TRAVEL BUREAU
IDEGENFORGALMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT. BUDAPEST

Napfény, tenger, Top Travel!

Tengerparti üdülések, 7 éjszakai turnusokban, májustól—októberig!

Spanyolország:

Pineda De Mar (Hotel Stella), vagy *Calella* (Hotel Las Rocas). 2-3 ágyas fűrdőszobás szobákban, teljes ellátással 180 DM + 1500 forint/fő/hétől 325 DM + 2000 forint/fő/hétig. *Gyermekkedvezmény:* a forintösszegeből 30 százalék. *Autóbuszköltség:* 9300 forint + 25 DM/fő oda-vissza. Az autóbuszszal utazók két egynapos kirándulást 45 DM értékben ingyen kapnak! (Barcelona, Montserrat)

Olaszország:

Bellaria (Hotel Pari) Egyénileg utazóknak, 2-3 ágyas fűrdőszobás szobákban, félpanzióval 224 DM + 900 forint/fő/hétől 375 DM + 1800 forint/fő/hétig. *Bibione* (Residence Azelee, Haus Helvetia) Egyénileg utazóknak 3-4-5-6 fős főzőfűlkés apartmanok, önellátással 200—400 DM/apartman/hét + 1200—1800 forint/fő/hét.

Görögország

1-2 hálószobás apartmanok, konyahasználatlall, önellátással. *Asprovalta:* 30 DM + 800 forint/fő/hétől 145 DM + 2000 forint/fő/hétig. *Gyermekkedvezmény:* a forintösszegeből 30 százalék. *Autóbuszköltség:* 3900 forint/fő/hét, egyénileg utazóknak. *Stavros:* 2800—2900 forint/fő/hét, egyénileg utazóknak.

TOP TRAVEL UTAZÁSI IRODA

Budapest, V., Vitkovics M. u. 3.
Telefon: 117-6341, 117-3210

Lapunk olvasói — jelen szelvény leadása esetén — bármelyik üdülés arából 300 forint/fő kedvezményt kapnak.

